Δέφτερη Ανάγνωση

Εναλλακτική Πληροφόρηση

Website: http://2ha-cy.blogspot.com/
Facebook: www.facebook.com/DefteriAnaynosi
Twitter: www.twitter.com/DefteriAnaynos1

Ειδήσεις για την εβδομάδα και σχόλια για τις εξελίξεις

Περιεχόμενα του τεύχους 10-17 Ιανουαρίου 2014

ΤΟΠΙΚΑ

ΔΙΕΘΝΗ

ΚΙΝΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΤΟΠΙΚΑ

Από τα 13 σημεία στα 40 προσχέδια

Μια ελαφρά σατυρική προσέγγιση

Αν για το καθένα χρειαζόταν μια μέρα για να το «σχεδιάσουν» και μια μέρα για να το απορρίψουν, σημαίνει 80 μέρες εργάσιμες, δηλαδή αφαιρουμένων των σαββατοκύριακων, 16 εβδομάδες. Κάπου τρισήμισι μήνες, που σημαίνει ότι πρέπει να έκαναν και αρκετές υπερωρίες.

Τουλάχιστον, επιβεβαιωθήκαμε σ' ένα μας σχόλιο. Οι διαμεσολαβητές διορίστηκαν για να σπαταληθεί χρόνος, χωρίς να κουράζεται ο πρόεδρος Αναστασιάδης που είχε και την έξυπνη ιδέα, για να γίνεται διάλογος όχι… για το διάλογο, αλλά για τη βάση του διαλόγου, που θα κάνει τον διάλογο να είναι ουσιαστικός και όχι διάλογος για το διάλογο.

Η συμπεριφορά του Έρογλου, που είναι αδιάλλακτος και υποστηρίζεται από την αδιάλλακτη Τουρκία που δεν θέλει λύση, είναι ανεξήγητη. Τί μύγα τον τσίμπησε και αποφάσισε να σταματήσει το παιγνίδι των προσχεδίων; Κόλλησε στο 40 από τον Αλή Μπαμπά και τους 40 κλέφτες; Τί επιτέλους τον εμπόδιζε να παίξει άλλα 20-40 προσχέδια μέχρι να μπει η Τουρκία σε προεκλογικές αναταράξεις; Άστε που η Τουρκία μπήκε ήδη σε αναταράξεις… βαθύτερης φύσης. Αφού ο Έρογλου θέλει διάλογο για το διάλογο, τί τον ενοχλεί ο διάλογος για τα προσχέδια της βάσης του διαλόγου, που θα κάνει το διάλογο ουσιαστικό κι όχι διάλογο για το διάλογο; Αν οι Ελληνοκύπριοι ζητήσουμε να φύγει από τη μέση ο φιλότουρκος (κοτζάμ λέξη δεν την έχει ο ηλεκτρονικός διορθωτής και δέχεται και το κοτζάμ ως ορθό. Πάει μας πήραν πρέφα και οι ορθογράφοι) Αλεξάντερ Ντάουνερ, που ξέχασε ακόμα και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών για το Κυπριακό που είναι η δουλειά του, θα χρειαστεί να

μπούμε σε σοβαρό διάλογο για να βρούμε αποδεκτό αντικαταστάτη του, ο οποίος να μπορεί να οδηγήσει τα μέρη σε διάλογο ουσιαστικό κι όχι διάλογο για το διάλογο. Δεν θεωρούμε ότι είναι λάθος η επιστολή που έστειλε εσπευσμένα στον ΓΓ του ΟΗΕ Μπαν Κι Μουν και στην οποία του περιγράφει «λεπτό προς λεπτό», κατά το ΡΙΚ, την πορεία του διαλόγου των προσχεδίων, αλλά θεωρούμε επείγον να στείλει επειγόντως μια ακόμα επιστολή, στην οποία να ζητά άμεσα ένα διάλογο για τα κριτήρια επιλογής νέου ειδικού απεσταλμένου του ΓΓ του ΟΗΕ.

Αλλά και ο ίδιος ο κ. Μουν δείχνει επηρεασμένος από τον προκάτοχο του τον Κ. Αννάν και χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή για να μην τον ξεγελάσει ο Ντάουνερ, μέχρι να αντικατασταθεί εννοείται. Πάντως, είναι γρίφος η φαινομενική βιασύνη της τουρκικής πλευράς για λύση και είναι κάτι που η δικής μας η πλευρά, που θέλει λύση χτες, δυσκολεύεται να καταδείξει στο ξένο παράγοντα.

Φυσικά, στην επιστολή Αναστασιάδη περιέχεται και η εισήγηση για ένα σύντομο κοινό ανακοινωθέν και αφήνει ανοιχτή την πιθανότητα να συνεχιστεί ο διάλογος για τα προσχέδια. Εξάλλου, είναι η άλλη πλευρά που κόλλησε στο 40. Είναι ενδιαφέρον, όμως, ότι ο κ. Αναστασιάδης ζητά κι ένα (παράλληλο μάλλον) διάλογο για την επιλογή μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Ίσως εδώ να είναι δυνατόν να διοριστούν και άλλοι διαμεσολαβητές, ειδικά για τα μέτρα για να μην δίνεται η εικόνα ότι παίζει κανένας το παιγνίδι των καθυστερήσεων και του ροκανίσματος του χρόνου και των λεφτών του φορολογούμενου πολίτη. Εννοείται ότι ο διάλογος για τα ΜΟΕ θα είναι ένας ουσιαστικός διάλογος για να αποφασιστούν και να εφαρμοστούν μέτρα αμέσως κι όχι ένας άλλος διάλογος για το διάλογο.

Ο Popay με το σπανάχι.

Παρόλο που δεν θεωρούμε πρέπον να σατιρίζουμε σοβαρά θέματα, όπως είναι βέβαια το Κυπριακό, κατ' εξαίρεση αποφάσισα σήμερα να σας ομολογήσω ότι δεν θεωρώ απόλυτα πετυχημένο το Γιαννάκη Ομήρου στις «αντιναχτές πατάτες». Όταν τον είδα τις προάλλες να δηλώνει απερίφραστα και θαρραλέα ότι πρέπει να διακόψουμε τις δικοινοτικές συνομιλίες και μετά από 40 χρόνια να επανατοποθετήσουμε το Κυπριακό στη σωστή του βάση, ως προβλήματος εισβολής και κατοχής μου θύμισε έντονα τον Popay, που μόλις είχε καταβροχθίσει δυο κονσέρβες σπανάχι. Προσέξαμε, ωστόσο, ότι μαζί με τη διακοπή των δικοινοτικών συνομιλιών και το δεκάχρονο κατά συνέπεια σκόντο στην διάρκεια τους (μετρά από το 74), πρότεινε μια διεθνή διάσκεψη για την επίλυση της διεθνούς πτυχής, στην οποία να μετέχουν οι εγγυήτριες δυνάμεις, τα Ηνωμένα Έθνη, η ΕΕ και η Κυπριακή

Δημοκρατία (κι όχι οι κοινότητες). Είναι βέβαια μια πρόταση που χρειάζεται χρόνο για να προωθηθεί στη διεθνή κοινότητα, ίσως κάποιες δεκαετίες και μεγάλες πιέσεις στην Τουρκία. Υπάρχει και η δυσκολία να πεισθούν οι Τουρκοκύπριοι να κάνουν τους αόρατους.

Πάντως, μετά από 50 χρόνια συνομιλιών για το Κυπριακό, πιθανόν να χρειάζεται να βρεθεί κάποια διαδικασία καινούργια, η οποία να μπορεί να συνεχίσει να κρατεί το Κυπριακό ανοιχτό και ταυτόχρονα άλυτο.

Στο Εθνικό Συμβούλιο συζητήθηκε και το θέμα της προσφυγής Ελληνοκυπρίων εκτοπισμένων στην Επιτροπή για τις περιουσίες στα κατεχόμενα. Είναι ένα θέμα που αλλάζει τη φύση του «περιουσιακού» και ανησυχεί τις ηγεσίες και τον Αρχιεπίσκοπο που θεωρεί τους συγκεκριμένους πρόσφυγες ένοχους εσχάτης προδοσίας.

Ευτυχώς βρέθηκε μια λύση που δείχνει το μεγαλείο της ελληνικής ψυχής. Την πληροφορία μετέδωσε ένας φίλος στο facebook.

Βρέθηκε λύση στο θέμα των περιουσιών!!!

3000 πολίτες με αγωνιστικό φρόνημα δέχθηκαν να ανταλλάξουν την περιουσία τους στις ελεύθερες περιοχές με την περιουσία 3000 προσφύγων που προσέφυγαν στην επιτροπή αποζημιώσεων των κατεχομένων με αντιστοιχία ένα προς ένα (μια βίλα στη Πέγεια με μια βίλα στην Κερύνεια) Μετά οι πολίτες-αγωνιστές συνεχίζουν μακροχρόνιο αγώνα έχοντας μάλιστα αποκτήσει τον τιμητικό τίτλο "εξ ανταλλαγής πρόσφυγας".

Κάποιος άλλος συμπλήρωσε ότι ένας επιχειρηματίας με επτά αισθήματα από την Κερύνεια που ασχολείται με ανάπτυξη γης στην επαρχία Πάφου θα ανταλλάξει πολλές βίλες στην Πέγεια.

Όταν οι γλώσσες βγαίνουν περίπατο: Ο Χάσικος χάνει την ψυχραιμία του, όταν μέχρι και ο Περδίκης του θυμίζει το «προσωπικό συμφέρον»

Οι διορισμοί στους ημικρατικούς προκάλεσαν, τελικά, πολύ περισσότερα σχόλια από όσα περίμενε, ενδεχομένως η συγκυβέρνηση. Και το θέμα Τσαλακού προκάλεσε ευρύτερα.

Η Κυβέρνηση βρέθηκε, όντως, σε δύσκολη θέση μετά την νίκη του Ν. Παπαδόπουλου στο ΔΗΚΟ. Ο νέος ηγέτης του συγκυβερνώντας κόμματος, όχι μόνο δεν μετακινήθηκε καθόλου από τη γνωστή θέση του ΔΗΚΟ να θέλει συγκεκριμένες θέσεις ως αντάλλαγμα, αλλά μπορούσε και να απαιτήσει, αφού το προεδρικό είχε ταυτιστεί με τον αντίπαλό του. Ήταν και θέμα γλυκιάς εκδίκησης, αλλά και θέμα ικανοποίησης όσων στήριξαν τον Ν. Παπαδόπουλο. ΔΗΚΟ χωρίς βαρόνους δεν γίνεται. Το ότι αυτή η πρακτική εξευτέλιζε, ουσιαστικά, την ό,ποια θέση – ακόμα και τυπικά για το θεαθήναι – ότι δεν θα υπήρχαν λίστες, μπορεί να ήταν και μέρος της διαδικασίας που επέλεξε ο νέος ηγέτης του. Όμως, το θέμα που μονοπώλησε το ενδιαφέρον ήταν από την μια η έκρηξη δυσφορίας του κ. Μαππουρίδη - που είναι αμφίβολο αν απλώς εξέφραζε μόνο τη δική του θέση - αλλά ιδιαίτερα ο διορισμός του, υπάλληλου του υπουργού εσωτερικών στο ΡΙΚ. Μέχρι και ο Α. Μιχαηλίδης, που για μήνες τώρα κρατούσε αποστάσεις από τις κραυγαλέες περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων του κ. Χάσικου - από τον ίδιο το διορισμό του μέχρι το θέμα της φορολογίας της ακίνητης και του ενοικίου των κτιρίων της οικογένειας που νοικιάζονται στο δημόσιο. Το Σάββατο, 4/1, μετά από τα τελετουργικά ότι «όλοι είναι οι ίδιοι» ήταν ιδιαίτερα σαφής:

«Το θέμα είναι ότι υπάρχει πράγματι σύγκρουση συμφερόντων. Δεν μπορεί [ο κ. Τσαλακός] να είναι επικεφαλής σε ιδιωτικό οργανισμό μέσων ενημέρωσης και ταυτόχρονα επικεφαλής του ΡΙΚ. Ούτε είναι θεμιτό ο πρόεδρος του ΡΙΚ να είναι υπάλληλος του υπουργού εσωτερικών ο οποίος έχει την ευθύνη για την αναδιάρθρωση, που πρέπει να γίνει στο ίδρυμα. Ο πρόεδρος του ΡΙΚ πρέπει να υπηρετησει το ΡΙΚ και όχι τα ιδιωτικά κανάλια, όχι τον εργοδότη του υπουργό. Το

επιχείρημα της κυβέρνησης ότι ο κ. Τσαλακος έχει μακρά δημοσιογραφική πείρα είναι αστείο.»

Το γιατί αποδέχτηκε ο κ. Αναστασιάδης μια τόσο κραυγαλέα υπόθεση διαπλοκής είναι ενδιαφέρον – ενδεχομένως και για το βαθμό εξάρτησης από τα συμφέροντα της οικογένειας Κουλέρμου. Το τί συμβαίνει ευρύτερα στον ΔΗΣΥ παραμένει ασαφές.

Η αντιπαράθεση Χάσικου – Περδίκη: όταν ο υπουργός εσωτερικών ακούει δημόσια, και πάλι, ότι προσπάθησε να λογοκρίνει για μήνες και το παίζει απειλές ενάντια στους «περιπάτους» της γλώσσας…

Αυτά, όμως, ήταν μόνο η αρχή. Η πραγματική έκρηξη, που άφησε άναυδους διάφορους και έγινε απόπειρα να προσπεραστεί στα γρήγορα, ήταν η αντιπαράθεση του κ. Χάσικου με ένα ακόμα «παράγοντα» της δημόσιας ρητορικής, τον κ. Περδίκη, ο οποίος του έκανε πλάτες μέχρι πρόσφατα. Η αντιπαράθεση φαίνεται να ξεκίνησε από μια κάπως τολμηρή στάση από το δημοσιογράφο του ΡΙΚ, Π. Χατζηπαναγή που σε συνέντευξη με τον κ. Χάσικο έθεσε και το θέμα του Τσαλακού, αλλά αναφέρθηκε και σε δήλωση του κ. Περδίκη ότι ο κ.Χάσικος είχε και προσωπικό ενδιαφέρον και έσπρωξε την υπόθεση Δρομολοξιά. Ο Χάσικος, που είχε μάθει να κάνει θέαμα με δηλώσεις σε φιλικές πάσες από άτομα όπως η κ. Κενεβέζου, άρχισε να δυσφορεί και να "βγάζει περίπατο" και τον αυταρχισμό του και την ανασφάλειά του. Η δήλωσή του λ.χ., όταν του έθεσαν το θέμα της σύγκρουσης συμφερόντων, «είχα εγώ ανάγκη να γίνω υπουργός» θύμιζε φροϊδική προβολή – μια ανασφάλεια για το τί υποψιάζεται το κοινό - που προβάλλεται ως άρνηση. Αν δεν είχε ανάγκη ο κ. Χάσικος δεν θα ανάλωνε τη οκτάμηνη μέχρι τώρα θητεία του να εξυπηρετεί τομείς από τους οποίους έχουν συμφέροντα, ο ίδιος και η οικογένειά του, από τη φορολόγηση ακινήτων μέχρι τον έλεγχο της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, μέχρι το κτηματολόγιο. Όταν, όμως, τέθηκε ενώπιον του το θέμα της δήλωσης Περδίκη, είπε να παίξει ένα θέαμα αυταρχισμού για να κρύψει το άγχος του. Διότι ο Περδίκης αναφερόταν στο όντως

γνωστό θέμα ότι η υπόθεση της Δρομολαξιάς είχε βασικά να κάνει με το γεγονός ότι ο πεθερός του κ. Χάσικου δεν κατάφερε να πουλήσει εκείνος στο ταμείο συντάξεων της ΣΥΤΑ, το δικό του χωράφι στη Δρομολαξιά. Όπως και το γεγονός ότι είχε επαγγελματική σχέση με τον κ. Λιοτατή. Το ότι η διορισμένη επιτροπή, η οποία, υποτίθεται θα ασχολείτο με το θέμα των τουρκοκυπριακών περιουσιών, σταμάτησε απότομα και αυθαίρετα μετά την αποσπασματική διερεύνηση μόνο της αγοραπωλησίας στη Δρομολαξιά, ήταν ενδεικτικό ότι ήταν ένας διορισμός με συγκεκριμένη αποστόλη και όχι τη συνολική διερεύνηση. Ο κ.Χάσικος είχε μάθει τους προηγούμενους μήνες να το λογοκρίνει αυτό – και το ότι υπήρχαν και άλλες αγοραπωλησίες τουρκοκυπριακής γης με παράξενους ή ύποπτους διακανονισμούς, όπως και το ότι έκανε εκστρατεία για την αποτυχία της επιχείρησης πώλησης της γης του πεθερού. Το σχόλιο του Περδίκη απλώς υπενθύμισε – αλλά ήταν σαφής αιχμή ότι ο υπουργός έκανε, ουσιαστικά, προσωπική πολιτική.

Οπότε, ο Χάσικος το έπαιξε "ο μάγκας ο πολλά βαρύς", και σχεδόν απείλησε τον Περδίκη "να μαζέψει την γλώσσα του" και "να μην τη βγάζει περίπατο". Κωμικές εικόνες. Φυσικά, ο Περδίκης του απάντησε και ήταν ακόμα πιο αιχμηρός, αλλά με σαφώς πιο έξυπνη διατύπωση από τον αγκρισμένο υπουργό:
«Όσο και να εκνευρίζεται και να πυροβολεί ό,τι κινείται, είναι γνωστό σε όλους ότι έχει προσωπική σχέση με την υπόθεση της Δρομολαξιάς... σήμερα ενώπιον του κ. Χάσικου υπάρχουν καταγγελίες και για άλλα πιθανά σκάνδαλα, που έχουν να κάνουν με την διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών. Κάποιες από αυτές τις καταγγελίες μετέφερα εγώ ο ίδιος στον κ. Χάσικο. Περιμένω ακόμα έξι μήνες…»
Ουσιαστικά, ο κ. Περδίκης άφηνε αιχμές ότι ο κ. Χάσικος, μετά που απέκτησε και τον έλεγχο του κτηματολογίου, δεν έχει καμία διάθεση να ανοίξει υποθέσεις – ειδικά αφού οι περισσότερες αγοραπωλησίες έγιναν την περίοδο Κληρίδη, αλλά και στην αμέσως μετά το 2004 έγιναν διάφορα που ενδέχεται να εμπλέκουν συμφέροντα, που δεν θα ήθελε να αγγίξει – ή δεν μπορεί.

Κάτι τρέχει στο παρασκήνιο: αν ο Χάσικος «απειλούσε» να προκαλέσει κρίση με «παραίτηση» αν δεν τον άφηναν να έχει τον αναπληρωτή γενικό διευθυντή που ήθελε, κάτι σοβαρό πρέπει να τρέχει.. μάλλον μέχρι το κτηματολόγιο
Το ότι κάτι τρέχει και ο Περδίκης άρχισε να εστιάζει στο Χάσικο φάνηκε από ένα παρασκηνιακό σχόλιο στον Πολίτη της Κυριακής, 15/12 [στη στηλη Θουκύς]:
«*Την παραίτηση του έθεσε επί τάπητος ο υπουργός εσωτερικών Σωκράτης Χάσικος σε περίπτωση που περνούσε με την διαδικασία του κατεπείγοντος πρόταση νόμου*

του βουλευτή των οικολόγων Γιώργου Περδίκη η οποία σκοπούσε να ρυθμίσει το θέμα διορισμού των αναπληρωτών γενικών διευθυντών υπουργείων. Με βάση την πρόταση, σύμφωνα με πληροφορίες μας, ο νυν αναπληρωτής γενικός διευθυντής του υπουργείου εσωτερικών κ. Νικολαΐδης δεν θα μπορούσε να παραμείνει στην θέση του. Ο κ. Χάσικος που έβαλε θεούς και δαίμονες για να τον πάρει εκεί απομακρύνοντας τον γ.δ. Ασσιώτη στο υπουργείο εργασίας – συναντήθηκε με τον πατέρα της πρότασης νόμου Αβέρωφ Νεοφύτου την Πέμπτη το πρωί και κοινοποίησε τις προθέσεις του. Ως εκ τούτου το θέμα, με ***δάκτυλον Αβέρωφ πήγε στην Νομική Υπηρεσία, τουτέστιν στις ελληνικές καλένδες. Το ερωτηματικό βέβαια είναι άλλο. Γιατί ο Χάσικος θέλει τον αναπληρωτή του μέχρι παραιτήσεως και γιατί οι κύριοι Αβέρωφ και Περδίκης ήθελαν να τον απομακρύνουν. Ένα πουλάκι μου ψιθύρισε ότι το θέμα έχει να κάνει με τουρκοκυπριακές περιουσίες, αλλά όρκο δεν παίρνω.»***

Προφανώς, αν κρίνει κανείς από τη δημόσια πια αντιπαράθεση Χάσικου – Περδίκη έχει να κάνει με πράγματα που θέλει να συγκαλύψει ο κ. Χάσικος. Οι παλιοί υπουργοί άμυνας έχουν μια παράξενη σχέση με τα κτηματικά, όπως θυμίζει και η συμμετοχή τέως υπουργών στην εταιρεία ακινήτων Sharelinks. Το άλλο, όμως, που φαίνεται, είναι και η ενδεχόμενη υπόγεια κόντρα ανάμεσα στον κ. Χάσικο και τον Αβέρωφ ως μέρος διαφοροποιήσεων και διαφορετικών συμφερόντων στο ΔΗΣΥ. Άλλωστε, ο Αβέρωφ έπαιξε πιο έξυπνα από άλλους – επέλεξε μεν άτομα που πρόσκεινται στις απόψεις του, και τον ΔΗΣΥ, αλλά το λάνσαρε μέσα από τους επικεφαλείς υπουργείων. Ενώ ο Χάσικος φάνηκε να εκφράζει ένα άγχος με το διορισμό υπαλλήλου του.

Αυξάνεται η μυρωδιά της ταξικής αντιπαράθεσης: Μια μερίδα του κεφαλαίου χρησιμοποιεί την κρίση και τις διαρροές, ενώ μέχρι και η Τράπεζα Κύπρου ζητά πια πληρωμές από τους μεγάλο-οφειλέτες

Στην Τράπεζα Κύπρου ξεκινά η προσπάθεια να μεταφερθούν σε διαχειριστή οι επιχειρήσεις μεγαλοφειλετών, ενώ η δυσφορία για την προνομιακή μεταχείριση της αστικής τάξης μεγαλώνει.

Η είδηση της βδομάδας ήταν η αύξηση της ανεργίας τον Δεκέμβριο που μάλλον δείχνει ότι η ελπίδα για κάποια σταθεροποίηση ήταν υπερβολικά αισιόδοξη. Και όπως παρατήρησε και κ. Περσιάνης στην Καθημερινή, οι απώλειες σε θέσεις εργασίας αντικατοπτρίζουν μια ανάλογη "μείωση του τζίρου" στους συγκεκριμένους τομείς – και άρα μια γενικότερη ύφεση. Μια μερίδα, βέβαια, των ανέργων είναι ξενοι - ιδιαίτερα κοινοτικοί - αλλά ο αριθμός των κυπρίων ανεβαίνει αισθητά πια και είνα και σε επαγγέλματα, όπου απολύονται και ξένοι, άρα δεν υπάρχει για την ώρα χώρος για ιδιαίτερες ελπίδες. Ταυτόχρονα, είναι πολύ πιθανό ότι η ανεργία είναι μεγαλύτερη, αφού μερικές ώρες εργασίας - είτε στο δημόσιο, είτε στον ιδιωτικό τομέα - αρκούν για να αφαιρεθεί κάποιος από τη λίστα ανεργίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η επέκταση του ωραρίου δίνει μεν μερική απασχόληση, αλλά κατασκευάζει επίσης μια παραπλανητική εικόνα όσον αφορά στα άτομα που μπορούν να επιβιώσουν οικονομικά από την υφισταμένη εργασία τους.

Η Ταξική πάλη από τη ρητορική των απειλών μέχρι τα στοιχεία για τις μειώσεις μισθών και την αύξηση της κερδοφορίας – ή μήπως μερικοί θέλουν εσωτερική λιτότητα γιατί εξάγουν τα κεφάλαιά τους;

Αν και η κρίση είναι γενική, είναι επίσης σαφές ότι ακονίζονται και ταξικά μαχαίρια. Οι συντεχνίες μετά τη μερική ανασύνταξη του φθινοπώρου και την επιτυχημένη κινητοποίηση του Δεκεμβρίου νιώθουν πιο άνετα να θέτουν, έστω, για την ώρα ζητήματα - έστω και αμυντικά διεκδικώντας νέες γραμμές άμυνας. Και το θέμα της εκμετάλλευσης των συνθηκών για να επιβληθούν όροι εργασίας, που θυμίζουν άλλες δεκαετίες, αρχίζει να επανέρχεται – και το ότι ο αντίλογος από την εργοδοτική πλευρά είναι πια ανάλογος, χρησιμοποιεί δηλαδή το φόβο της ανεργίας ως εκβιασμό για επιβάλει θέσεις, μάλλον θα οξύνει την κατάσταση. Στατιστικά, πάντως, σύμφωνα με την ανάλυση του κ. Ιωακείμογλ, τα τελευταία χρόνια οι μισθοί έχουν συμπιεστεί και τα περιθώρια κέρδους έχουν αυξηθεί.

«Η κερδοφορία των επιχειρήσεων στην Κύπρο αυξήθηκε κατά 10.5% σε μια περίοδο οξείας κρίσης και μάλιστα η απόδοση κεφαλαίων έφτασε στο ψηλότερο σημείο της 20ετίας ! Την ίδια στιγμή οι μισθοί υπέστησαν μεγάλη μείωση και η συνολική μείωση της αγοραστικής δύναμης του μέσου μισθού κατά το 2012-23 ανήλθε στο 15% έναντι του 2011, ενώ μέχρι το τέλος του 2014 θα έχει μειωθεί κατά 30%.» [Χαραυγή, σελ. 15, 17/12/2013].

Σε αυτό το πλαίσιο, η κατανόηση της στρατηγικής μερίδων της αστικής τάξης είναι ενδιαφέρουσες – ο Φιλελεύθερος την Τετάρτη, είχε και πάλι αναφορά στο ότι μερικοί εργοδότες και επιχειρηματίες άρχισαν να επαναπατρίζουν κεφάλαια για να εκπληρώσουν υποχρεώσεις απέναντι στην Τράπεζα Κύπρου.

«..υπάρχουν επιχειρηματίες που άρχισαν να βάζουν το χέρι στην τσέπη κα να δίνουν χρήματα είτε από καταθέσεις στο εσωτερικό είτε από το εξωτερικό για την αποπληρωμή ανοιγμάτων τους.» [Φιλελεύθερος, σελ. 8, 8/1/2014]

Το ότι υπάρχουν καταθέσεις στο εξωτερικό, οι οποίες λειτουργούν πια ως είδος μηχανισμού διαρροής κεφαλαίων, είναι γεγονός. Φάνηκε και από τον πανικόβλητο τρόπο με τον οποίο αντέδρασε το επικοινωνιακό κατεστημένο στην απλή αναφορά ότι οι αρχές στη Βρετανία ζήτησαν το κλείσιμο λογαριασμών στην εκεί Τράπεζα Κύπρου – και άρα άνοιγαν δειλά την πόρτα στο συγκεκριμένο ζήτημα της διακίνησης κεφαλαίων από την ελίτ στο εξωτερικό. Το αν η κυπριακή αστική τάξη έχει εμπιστοσύνη στην τράπεζα, που υποτίθεται θέλει να σωθεί - την Κύπρου - και το αν έχει τα κεφάλαια της στην Κύπρο ή αν χρησιμοποιεί ξένες τράπεζες για να διαφεύγει και του φόρου, είναι ένα ανοικτό ζήτημα πια. Ήδη, πάντως, στα θετικά πρέπει να αναφερθεί η πρωτοβουλία της Ει. Χαραλαμπίδου να διερευνηθούν οι ενδεχομένως εικονικές αγορές μετοχών της την εποχή της Λαϊκής και της Μαρφίν, μέσω Γερμανίας. Η πρακτική τέτοιων διερευνήσεων θα επεκταθεί αναπόφευκτα σε κάποιο στάδιο.

Η Τράπεζα Κύπρου πιέζει τους μεγάλο-οφειλέτες, η «αγορά καταθέσεων» δείχνει βελτίωση, αλλά και πάλι εμφανίζονται οι διαδρομές μέσω «φορολογικών παράδεισων»…

Πάντως στα τραπεζιτικά φαίνεται ότι η Τράπεζα Κύπρου θα προσπαθήσει να τρίξει τα δόντια. Σύμφωνα με το Φιλελεύθερο [8/1/2004, σελ. 8]:

«*Πέφτει το πρώτο κάστρο από τους 22 μεγάλο-οφειλέτες της Τράπεζας Κύπρου και είναι θέμα χρόνου να αναλάβει διαχειριστής σε όμιλο εταιρειών που ασχολείται με τον τουριστικό τομέα και τα ακίνητα…ο συγκεκριμένος όμιλος σύμφωνα με πληροφορίες έχει δανειακό άνοιγμα περίπου 100 εκτ. ευρώ αλλά η αποπληρωμή τους δεν είναι δυνατή παρά τις αναδιαρθρώσεις..»*

Η Καθημερινή παρατήρησε, επίσης, ότι αυτήν τη στιγμή όσον αφορά στην εμπιστοσύνη στις καταθέσεις της τράπεζας φαίνεται να σημειώνεται μια αύξηση στην εμπιστοσύνη:

«*Επιτάχυνση καταγράφεται στις πωλήσεις καταθέσεων στην Τράπεζα Κυπρου..οι εξαγορές γίνονταν μέχρι πρόσφατα σε τιμές που «μεταφράζονταν» σε κούρεμα μέχρι περίπου 35% στην ονομαστική αξία των καταθέσεων που απέμειναν στην τράπεζα μετά το κούρεμα..[τώρα] οι ίδιες οι καταθέσεις [σε γραμμάτια] αποτιμώνται σε όλο και ψηλότερες τιμές. Με βάση τις πιο πρόσφατες πωλήσεις που έγιναν, φαίνεται πως το κούρεμα στα ίδια τα χρήματα των καταθέσεων γίνεται όλο και μικρότερο, και πλέον προσεγγίζει το 100% της ονομαστικής του αξίας.*»

Και ένα ενδιαφέρον για το πώς διακινείται το κεφάλαιο:

«*Οι πωλήσεις στο παρόν στάδιο γίνονται κατά κύριο λόγο μέσα από «ειδικά οχήματα» - εταιρείες γραμμένες σε φορολογικούς παράδεισους, οι οποίες αποκτούν τις συγκεκριμένες καταθέσεις και οι οποίες στην συνέχεια εξαγοράζονται από τους αγοραστές.*»

Το γιατί αυτοί οι αγοραστές ακολουθούν αυτήν την παράπλευρη πορεία, μέσω «φορολογικών παράδεισων» είναι ένα ενδιαφέρον τεκμήριο επίσης.

Κατά τα άλλα τα Hedge Funds αναμένουν να ξεκαθαρίσει η κατάσταση για να κάνουν τις δικές τους κινήσεις σε σχεση με την εξαγορα μη-εξυπητρερουμενων δανειων.

Στα top 10 άλλης μιας μαύρης λίστας .... κι η Κυπρούλα απλώς βαράει τα κουμπούρια της αμέριμνη

Μια είδηση που πέρασε σχετικά στα .. ξυστά, εκτός από 1-2 ξώφαλτσες αναφορές σε τηλεοπτικά μίντια και καμιά περιορισμένης έκταση αναφορά στον τύπο... παραμονές πρωτοχρονιάς γαρ.

Global Militarization Index 2013 Top 10

Rank	Country	Military Expenditure Index Score	People Index Score	Heavy Weapons Index Score	GMI Score
1	Israel	4.69	6.27	3.65	794
2	Singapore	4.22	6.48	3.29	752
3	Russia	4.41	5.93	3.32	729
4	Armenia	4.44	6.18	2.97	724
5	Syria	4.47	5.67	3.30	714
6	Jordan	4.28	5.66	3.22	694
7	South Korea	3.84	6.14	2.94	679
8	Azerbaijan	4.47	5.55	2.83	673
9	Cyprus	3.60	5.82	3.32	667
10	Kuwait	4.45	5.12	3.18	666

On the methodology of the GMI. Please refer to Occasional Paper VII. Grebe, Jan. 2011. The Global Militarization Index (GMI). Bonn: BICC, February

Η είδηση ότι η Κύπρος κατατάσσεται ανάμεσα στις 10 πιο στρατιωτικοποιημένες χώρες του πλανήτη σύμφωνα με το BICC (Bonn International Center for Conversion), παρουσιάστηκε με ενδιαφέρον τρόπον. Σχεδόν με .. μαράζι.

> *«Χρόνο με χρόνο η αμυντική θωράκιση της Κυπριακής Δημοκρατίας δέχεται όλο και μεγαλύτερο κούρεμα, λόγω κυρίως της οικονομικής κρίσης, και οι δαπάνες έχουν μειωθεί σε οριακά επίπεδα»*

Ευτυχώς, όμως, που για να διατηρηθεί η εθνική υπερηφάνεια

«..παραμένει στις δέκα πιο στρατιωτικοποιημένες χώρες του πλανήτη, καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση ανάμεσα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και έχοντας υψηλότερο δείκτη στρατιωτικοποίησης από τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Τουρκία»

Το μαράζιν έγκειται στο ότι η Κυπριακή Δημοκρατία χάνει κάθε χρόνο έδαφος και πέφτει πιο χαμηλά στις θέσεις. Από την τρίτη θέση το 1990, πέρασε στην Πέμπτη θέση το 2000, στην έβδομη το 2009 και μετά από μια μικρή ανάκαμψη πέρσι που ήταν στην έκτη θέση, πάτωσε το 2013 στη θέση 9, με μεγάλο κίνδυνο να μείνει στο μέλλον εκτός της πρώτης δεκάδας.

Μια λογική εξήγηση για το σκορ της Κύπρου δίνει το Βήμα των Αθηνών, που αποτελεί ταυτόχρονα και το πάγιο reality check

"Φανταστείτε ένα νησί, στην Ανατολική Μεσόγειο, με 800.000 κατοίκους, διηρημένο στα δύο, χωρίς να διαθέτει ούτε Πολεμικό Ναυτικό, ούτε Πολεμική Αεροπορία, μ' ένα υποτυπώδες αμυντικό σύστημα αλλά πάνω σ΄αυτό να υπάρχουν ισχυρά όπλα και πολλοί στρατοί, οπλισμένοι σαν αστακοί»

Τί να το φανταστούμε λέω εγώ, αφού το ζούμε. Κι΄αν κάνουν ντου όλοι αυτοί οι αστακοί...πουφ το νησί. Μαζί με τις 800 τόσες χιλιάδες κι' ότι άλλο προλάβει να αρπάξει η λαίλαπα. Άσε που αφήνοντας πίσω την Τουρκία που βρίσκεται στην 24^{η} και τις ΗΠΑ στις 28^{η} θέση, οι εθνικιστές μπορεί να ρίξουν τα καριοφίλια στους ώμους και να τραβήξουν προς Σαγγάριο και Ουάσιγκτον μεριά.

Το Βήμα αναλύει τη σύνθεση των αστακών: Στρατιωτικές δυνάμεις του ΟΗΕ (UNFICYP) με στρατιωτικά οχήματα, θωρακισμένα, φορητό οπλισμό και στρατιώτες από διάφορες χώρες, οι τουρκικές δυνάμεις – που όπως αναφέρεται αριθμούν στις 38.000 στρατιωτών, αλλά ποιός ξέρει μετά βεβαιότητας – που συνοδεύονται από πολεμική αεροπορία, εκτοξευτές πυραύλων, άρματα μάχης, οι δυνάμεις των τ/κ περιλαμβανομένης και της ΤΟΥΡΔΥΚ, η Εθνική Φρουρά – με τα υποτυπώδη όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, αλλά που διαθέτει «επαρκή οπλισμό» και η ΕΛΔΥΚ.

Όντως στο ανακοινωθέν δεν γίνεται αναφορά σε κατοχή και το Κυπριακό εκφράζεται ως πρόβλημα μεταξύ του «ελληνικού και τουρκικού πληθυσμού» του νησιού, που παραμένει άλυτο εδώ και δεκαετίες. Παρόλα αυτά περιλαμβάνονται στοιχεία αρκετά ενδιαφέρονται που αφορούν τόσο στην κάθε χώρα ξεχωριστά, όσο και στο γενικότερο πλαίσιο στρατιωτικοποίησης.

Όπως αναφέρεται, το BICC (http://www.bicc.de/old-site/index.php?page=ranking-table?year=2012&sort=rank_asc) απεικονίζει το σχετικό βάρος και τη σημασία που δίδεται στη στρατιωτικοποίηση μιας χώρας σε σχέση με το σύνολο της κοινωνίας και για την κατάταξη χρησιμοποιούνται δείκτες όπως η σύγκριση των δαπανών για στρατιωτικό εξοπλισμό σε σχέση με το ΑΕΠ και τις δαπάνες για την υγεία, η αριθμητική διαφορά μεταξύ του αριθμού των στρατιωτικών (και παραστρατιωτικών) δυνάμεων σε σχέση με το ιατρικό προσωπικό και το ποσοστό των διαθέσιμων βαρέων όπλων σε σχέση με τον ολικό πληθυσμό.

Καταδεικνύεται, λοιπόν, μεγάλη συγκέντρωση στην περιοχή της Μέσης Ανατολής (χωρίς να περιλαμβάνεται η Κύπρος, αφού εντάσσεται στις ευρωπαϊκές χώρες) με αυξητική τάση στρατιωτικοποιήσης της τάξης του 60%. Ανοδική πορεία σημειώνει η Ασία και η Ωκεανία.

Η Κύπρος της 9ης θέσης φαίνεται να καταγράφει το χαμηλότερο ποσοστό της κλάσης της (Top 10) στις δαπάνες στρατιωτικού εξοπλισμού (λίγο πολύ στα ίδια επίπεδα με τη Δημοκρατία της Κορέας), κάτι το οποίο ίσως δεν πρέπει να ξενίζει, αφού εξοπλιστικές δαπάνες άλλων χωρών μεταφέρονται στο νησί. Όσον αφορά στο βαρύ εξοπλισμό – και πάλι των Top 10 – η Κύπρος «κτυπά» κοντινά με το Ισραήλ, τη Σιγκαπούρη και κυρίως τη Ρωσία, το ίδιο και για το στρατιωτικό προσωπικό.

Από την άλλη, η κατάταξη γίνεται με τα κριτήρια που αναφέρονται πιο πάνω και αφορά συγκριτικούς δείκτες των δαπανών μιας χώρας. Επομένως, με δεδομένο ότι οι συνεδριάσεις της επιτροπής άμυνας της βουλής – ειδικά για θέματα προϋπολογισμού – γίνονται κεκλησμένων των θυρών, και το ότι ο προϋπολογισμός του υπουργείου άμυνας είναι απόρρητος, η θέση της Κύπρου ίσως να είναι ενδεικτική της εστίασης σε πολιτικές στρατιωτικοποίησεις εις βάρος των κοινωνικών πολιτικών. Εν ολίγοις, η συγκεκριμένη έκθεση και η συνεχής κατάταξη της Κύπρου σε ψηλές θέσεις στον πίνακα στρατιωτικοποίησης, έπρεπε να θεωρείται καταπέλτης διαχρονικά. Αν προστεθεί στο μείγμα και το Κυπριακό και οι προσπάθειες λύσης, η ειρήνη και η συμφιλίωση;

Κυπρούλα με τη φούρια σου, βάρα τα κουμπούρια σου

Οι αποκαλύψεις του ελληνικού σκανδάλου των μιζών αφορούν και την Κύπρο – και τις διαδιακασίες αγοράς

όπλων, αλλά και τους μηχανισμούς ροών των κεφαλαίων/μιζών μέσα από off shore εταιρείες

Ένα από τα σημεία στα οποία η Ελληνική εμπειρία της κρίσης φάνηκε να έχει κάνει κάποια βήματα μπροστά, πέρα από την ανάπτυξη κινημάτων στους δρόμους, ήταν η διερεύνηση του καθεστώτος των μιζών. Μετά την πολύκροτη υπόθεση Τσοχατζόπουλου, το όλο θέμα φαίνεται να παίρνει νέες διαστάσεις, με ευρύτερες αποκαλύψεις, μετά από την κατάθεση Κάντα, ο οποίος φέρεται να είναι το άτομο που έπαιρνε μίζες για να εγκρίνει τις διαδικασίες. Το όλο θέμα, βέβαια, αφορά την ελληνική κοινωνία. Αλλά μόνο εν μέρει. Με βάση το γεγονός ότι η κυπριακή Εθνική Φρουρά παραμένει ουσιαστικά ένα είδος Στρατού, εν μέρει εξαρτώμενου από το ελληνικό Στρατο,, η υπόθεση των συγκεκριμένων μιζών αφορά έστω και έμμεσα και την Κύπρο. Όπως φάνηκε λ.χ. και με τις πρόσφατες συζητήσεις για τις πυραυλάκατους, τα επιτελεία του ΓΕΕΦ δεν είναι αμέτοχα στις αποφάσεις. Και ευρύτερα, όσο και να εξορίζεται η ατάκα «ευχαριστώ για όλα ΑΚΗ» από τον Γ. Κληρίδη, το βράδυ της επανεκλογής του – στο τηλεφώνημα του κ. Τσοχατζόπουλου – δεν μπορεί να λογοκριθεί. Είναι ένα θέμα το οποίο αναπόφευκτα θα επανέρχεται.[1] Όπως δεν μπορεί να λογοκριθεί το θέμα των S 300. Υπάρχει όμως και μια άλλη ενδιαφέρουσα διάσταση που διασταυρώνεται με την άλλη πληγή του παρόντος – το κυπριακό τραπεζιτικό σύστημα και τις υπόγειες διαδρομές, τις οποίες είχε [;] και τις χρησιμοποιούσαν οι διαδικασίες των μιζών.

Ιδού ένα δείγμα δημοσιευμάτων στον ελληνικό τύπο για να προετοιμαστεί το κλίμα για τους συνειρμούς:

[1] Η Δέφτερη Ανάγνωση είχε δημοσιεύσει ένα κείμενο-έρευνα για τα σημεία που δείχνουν ότι η όλη διαδικασία με τις κυπριακές αγορές όπλων της περιοδου των S300, και μετά της θητείας του κ.Χάσικου στο υπουγείο Άμυνας δεν ήταν «αθώα»: «Αναζητώντας τα κυπριακά ίχνη των σκανδάλων του Τσοχατζόπουλου: η ανακύκλωση των υπουργών άμυνας και τα διαπλεκόμενα συμφέροντα». Το κείμενο αναδημοσιεύτηκε εδώ: http://www.zougla.gr/blog/article/695296

Οι μίζες διακινούνταν μέσω της Λαϊκής;

«Σύμφωνα με πληροφορίες η απολογία Κάντα επιβεβαιώθηκε πλήρως, αφού εντοπίστηκε η off shore του Δ. Παπαχρήστου η οποία μέσω Κύπρου διοχέτευσε τη μίζα προς τον Αντώνη Κάντα στον λογαριασμό του στη τράπεζα UBP της Ζυρίχης. Η υπεράκτια εταιρεία φέρει την επωνυμία Oxylos και εμφανίζεται να καταθέτει μέσω της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου τα πρώτα 500.000 ευρώ. Από μία άλλη εταιρεία, την Gramon Service κατατίθενται άλλα 50.000.»

http://www.tovima.gr/society/article/?aid=553021

Η σύσταση των offshore

«Σε άλλο σημείο της απολογίας του, ο Αντ. Κάντας φέρεται να μιλάει λεπτομερώς για τα χρήματα που έπαιρνε από διάφορους μεσάζοντες για να συναινεί στην προμήθεια οπλικών συστημάτων, αλλά και τον τρόπο «πληρωμής» του με τεράστια ποσά, ακόμα και το 3% της αξίας των συμφωνιών που υπογράφονταν. Το ίδιο δίκτυο που συμμετείχε στις δωροδοκίες είχε εντάξει τον Κάντα στο σύστημα «ξεπλύματος», φέρνοντάς τον σε επαφή με ανθρώπους σε Ελλάδα και εξωτερικό που είχαν γνώσεις και εμπειρία στη σύσταση offshore και στη διακίνηση κεφαλαίων: «Αποφάσισα να συνεργαστώ μαζί του (σ.σ.: με τον "θεματοφύλακα" Σ.Μ.) για τη σύσταση πληθώρας υπεράκτιων εταιρειών που διασφάλιζαν την ανωνυμία σε ενδεχόμενο έλεγχο, αφού δεν φαίνεται το όνομά μου σε οποιονδήποτε τραπεζικό λογαριασμό. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγω τον κίνδυνο εντοπισμού των χρημάτων μου σε περίπτωση δικαστικού ελέγχου», φέρεται να καταθέτει ο Αντ. Κάντας, εξηγώντας ωστόσο ότι κατάφερε να κρύψει τα εκατομμύρια των μιζών τόσο καλά, που και ο ίδιος δεν έχει πρόσβαση σε αυτά: «Ακόμα και σήμερα αρνείται να αποστείλει τα χρήματα (16 εκατ. δολάρια) είτε σε λογαριασμό του ελληνικού Δημοσίου είτε σε δικό μου λογαριασμό, ενώ παράλληλα κρύβεται και αρνείται να απαντήσει στα τηλέφωνά μου», λέει ο Αντ. Κάντας.»

http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathremote_1_28/12/2013_533920

Για να γίνει κατανοητό και το πλαίσιο των ποσών, αλλά και των οπλικών συστημάτων, τα οποία αναφέρονται, ιδού μια ενδεικτική λίστα εξόδων και παραεξόδων

«Από τα υποβρύχια συνολικά ποσά 500-600.000 ευρώ

Από το σύστημα κατεύθυνσης και ελέγχου του αντιαεροπορικού βλήματος Stinger Asrad περίπου 1.500.000 ευρώ

Από τους αντιαρματικούς πυραύλους KORNET γύρω στα 3.000.000 δολάρια, από τα οποία τα 700.000 σε μετρητά. Από τα μετρητά, που είχε κρύψει στο υπόγειο του σπιτιού του και μετά σε θυρίδα, 500.000 ευρώ παρέδωσε σε δύο τραπεζίτες, προκειμένου να τα τοποθετήσουν σε τράπεζα του εξωτερικού. Όπως υποστηρίζει, εν αγνοία του τα χρήματα αυτά, τελικώς διακινήθηκαν, από τους δύο κατονομαζόμενους τραπεζίτες μέσω των διαύλων που χρησιμοποιήθηκαν και για τις "ωφέλιμες πληρωμές" της Siemens.

Από το αντιαεροπορικό σύστημα μικρού βεληνεκούς OSA AMK περίπου 1.700.000 δολάρια.
Από την προμήθεια αυτοκινούμενων πυροβόλων της γερμανικής εταιρείας WEGMANN
έλαβε συνολικά 750.000 ευρώ εκ των οποίων 100.000 ευρώ σε μετρητά.

Από το αερομεταφερόμενο σύστημα επιτήρησης ελέγχου (ΑΣΕΠΕ) πήρε συνολικά 250.000 ευρώ.
Για τα ραντάρ αντιπυροβολικού ARTHUR 240.000 ευρώ.

Από την προμήθεια των MIRAGE 2000-5, 800.000 ευρώ.

Οι πύραυλοι επιφάνειας- επιφανείας σε πυραυλακάτους πολεμικού ναυτικού -EXOCET, του απέφεραν περίπου 400.000 ευρώ.

Τα LEOPARD 2 αύξησαν το εισόδημα του κατά 600.000 ευρώ μετρητά που παρέλαβε σε ένα σακ-βουαγιάζ, στο γραφείο του.
Από την αναβάθμιση αρμάτων Μ48, αμερικανικής προέλευσης με γερμανική τεχνολογία, το 1989 επί κυβέρνησης Ξ. Ζολώτα, πήρε 1.000.000 ευρώ.»

http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63939950

ΔΙΕΘΝΗ

Η κρίση στην Τουρκία: σύμπτωμα αστάθειας ή ωρίμανσης ενός πολιτικού σκηνικού και μια νέας γεωπολιτικής εικόνας;

Το σκάνδαλο των υποθέσεων διαφθοράς στελεχών και ατόμων γύρω από την κυβέρνηση Ερτογάν ήρθε λίγους μήνες μετά τη ξαφνική αμφισβήτηση του Ερτογάν από τις κινητοποιήσεις για την πλατεία Γκεζί και λίγους μήνες πριν τις τοπικές εκλογές – δίνοντας έτσι την εικόνα μια κρίσης για την νομιμότητα του Ερτογάν, αλλά και μια ενδεχόμενη κρίση στην Τουρκία. Όμως, μπορεί τελικά η κρίση να είναι και σύμπτωμα μια ωριμότητας του τουρκικού πολιτικού συστήματος, έστω και αν αυτό σημαίνει περιορισμό των φαντασιώσεων του Ερτογάν..

Το σκάνδαλο διαφθοράς και το περίπλοκο πλαίσιο των εξωτερικών σχέσεων της Τουρκίας: μια περιφερειακή δύναμη που φτιάχνει τις σχέσεις της με το Ιράν και βρίσκεται σε αντιπαράθεση με το Ισραήλ και τη Σαουδική Αραβία

Το σκάνδαλο στην πολιτική του διάσταση αποκάλυψε μια ρήξη στο εσωτερικό του ισλαμικού κινήματος ανάμεσα στον Ερτογάν και το δίκτυο Γκιουλέν, το οποίο τον στήριξε στην άνοδο και την εμπέδωσή του στην εξουσία. Από εκεί και πέρα, υπάρχουν δυο ενδιαφέρουσες πτυχές, οι οποίες παραπέμπουν και στην εσωτερική και την εξωτερική διάσταση της τουρκικής πολιτικής. Το σκάνδαλο που αφορά στη μεταφορά κεφαλαίων μέσω τουρκικής τράπεζας και άρα το σπάσιμο του εμπάργκο στο Ιράν εκφράζει την εξωτερική διάσταση και το θέμα της διαφθοράς στον τομέα των κατασκευών, την εσωτερική. Το παράδοξο με την τράπεζα και το Ιράν είναι γιατί τίθεται τώρα αυτό το θέμα, αφού οι κυρώσεις θα αφαιρεθούν. Υπάρχει, βέβαια, ένα παίκτης που δεν είναι καθόλου ικανοποιημένος από την προσέγγιση Ιράν-ΗΠΑ και Τουρκίας. Το Ισραήλ. Είναι για αυτό που το γεωπολιτικό υπονοούμενο που άφησε να διαφανεί το στρατόπεδο του Ερτογάν ήταν ότι το θέμα είχε να κάνει με εξωτερικό δάκτυλο. Είναι ενδεχόμενο ότι υπάρχουν συμφέροντα, είτε σε σχέση με το δίκτυο Γκιουλέν, είτε με άλλες δυνάμεις που να θέλουν να υπονομεύσουν την αυξανόμενη

αυτονομία του Ερτογάν, αλλά και της τουρκικής πολιτικής ως αναδυόμενης περιφερειακής δύναμης. Ένα από τα σημεία στα οποία περιστράφηκαν διάφορες υπόνοιες δείχνει και το περίπλοκο του θέματος. Γράφτηκε λ.χ. ότι το δίκτυο Γκιουλέν βρισκόταν σε αντιπαράθεση με τον Ερτογάν για το κουρδικό. Στην ουσία, όμως, το κουρδικό είναι πια ένα ευρύτερο ζήτημα. Όσον αφορά στους κούρδους της Τουρκίας και του Ιράκ ο Ερτογάν, αλλά και η πολιτική Νταβούτογλου έχει σαφώς ως στόχο να τους προσεγγίσει για δυο λόγους – για να δημιουργήσει μια πρόσβαση σε μια σημαντική κοινότητα μέσα στην Τουρκία, αλλά και για να διασφαλίσει ενεργειακές ροές από την περιοχή των κούρδων του Ιράκ. Αυτό αναπόφευκτα σημαίνει ότι πρέπει η Τουρκία να βρει τρόπους συνύπαρξης και συνεννόησης με την Τεχεράνη, η οποία ασκεί επιρροή στη Βαγδάτη, αλλά και η οποία, σε περίπτωση κακών σχέσεων, μπορεί να παρέμβει προβληματικά για τα τουρκικά συμφέροντα στην περιοχή. Ήδη αναπτύσσεται ένα ισλαμικό κίνημα ανάμεσα στους κούρδους της Τουρκίας - το κίνημα Χιζμπολάχ - χωρίς σχέση με το λιβανέζικο κίνημα - ως αντίπαλο δέος στο αριστερό-κοσμικό Κουρδικό Εργατικό κόμμα, και τόσο το κόμμα του Ερτογάν, όσο και οι Γκουλενιστές ανησυχούν για αυτές τις τάσεις που διεκδικούν το δικό τους χώρο. Ήδη, όμως, ο Ερτογάν έκανε μια σημαντική γκάφα στη Συρία - με την ταύτισή του με τους ένοπλους ισλαμιστές - δίνοντας την ευκαιρία από την μια στους κούρδους της περιοχής να οργανωθούν αυτόνομα και ταυτόχρονα στους αντίπαλούς του να τον κατηγορήσουν για μια λανθασμένη κίνηση στην εξωτερική πολιτική. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Ερτογάν έχει αντίπαλους, αλλά δεν είναι σταθεροί. Έχει αντιπαράθεση λ.χ. με την κυβέρνηση της Συρίας αλλά όχι με το βασικό της σύμμαχο, το Ιράν. Αντίθετα έχει έντονη αντιπαράθεση με την Σαουδική Αραβία λόγω της στήριξης στη Μουσουλμανική Αδελφότητα στην Αίγυπτο. Σε αυτό το πλέγμα σχέσεων, η ερμηνεία των κινήσεων των αντιπάλων του Ερτογάν ως μονοσήμαντες, ίσως να είναι παραπλανητική.

Η πορεία της Τουρκίας προς ένα καθεστώς πιο δημοκρατικής πολυαρχίας;

Αυτό που φαίνεται να αναδύεται σταθερά είναι ένα είδος εσωτερικής διαφοροποίησης, η οποία φαίνει να οδηγεί ενδεχομένως σε ένα είδος πολυαρχίας – και ίσως σε αυτό το σημείο ο Γκιουλέν και το δίκτυο του να παίζουν, συνειδητά ή όχι, το ρόλο του πολλαπλασιαστή των κέντρων εξουσίας. Διότι σαφώς ο Ερτογάν έχει γύρω του ένα κόμμα που μετά από 10 χρόνια εξουσίας έχει αρκετή διαφθορά στα ντουλάπια. Ο Ερτογάν κατάφερε να συσπειρώσει κάτι ανάμεσα στο 40-50% των ψηφοφόρων μέχρι τώρα, δηλαδή ένα ισχυρό ηγεμονικό μπλοκ της δεξιάς με την ανοχή μερίδας των φιλελευθέρων και των αριστερών. Όμως, αυτή η ηγεμονική κίνηση, μαζί με την οικονομική δύναμη του ισλαμικού κεφαλαίου, συνοδευόταν από το αφήγημα της απελευθέρωσης της κοινωνίας από το βαθύ κράτος του κεμαλισμου. Το πόσο βαθύ είναι ή ήταν αυτό το κράτος είναι ένα θέμα. Το ζήτημα είναι ότι έχασε και αποσύρθηκε σχεδόν αναίμακτα μετά από μια σειρά εκλογικών διαδικασιών.

Το ότι σήμερα ο Ερτογάν κατηγορεί του τέως συμμάχους του, οι οποίοι τον βοήθησαν να βάλει μέχρι και τον ηγέτη του Στρατού φυλακή, είναι μάλλον ενδεικτικό ότι θέλει να δημιουργησει ένα δικό του βαθύ κράτος. Η αυταρχική του αντίδραση το καλοκαίρι έδειχνε ένα ηγέτη που δεν ανεχόταν – δεν αμφισβητούσε πια μια εξουσία, ήταν ο ίδιος η εξουσία, που δεν ανεχόταν αμφισβήτηση. Σε αυτό το πλαίσι,ο η αμφισβήτησή του από τα μέσα - από τον Γκιουλέν ή άλλους - είναι ένα δείγμα ότι στην Τουρκία αρχίζουν να διαμορφώνονται διαφορετικά μπλοκ εξουσία. Σαφώς, απέναντι στον Ερτογάν αντιπαραβάλλεται πια μια ενδεχόμενη συμμαχία γύρω από κεμαλικό λαϊκό ρεπουμπλικανικό κόμμα. Και ο ίδιος ο Ερτογάν φάνηκε να αναζητεί σύμμαχους στο κεμαλικό μπλοκ, όταν οι προσκείμενοι σε εκείνον άρχισαν να αφήνουν να διαφανεί ότι υποστηρίζει την επανεξέταση των δικών των κεμαλικών στρατιωτικών και άλλων για «συνομωσία».

Μπορεί η κρίση να είναι σημάδι ορίων για τον Ερτογάν και ωρίμανσης της κοινωνίας;

Σε αυτό το πλαίσιο, η ερμηνεία της κρίσης σαν ένα είδος τούρκικης φούσκας που σκάζει, μάλλον, παραβλέπει μερικά σημαντικά δεδομένα. Οι εκλογικές διαδικασίες φαίνονται εμπεδωμένες – και αυτό που διακυβεύεται πια είναι ο διαχωρισμός των εξουσιών. Είναι σε αυτό το σημείο που Ερτογάν φαίνεται να φτάνει στα δημοκρατικά του όρια. Ταυτόχρονα, εξωτερικά η αμφισβήτηση του Ερτογάν είναι όντως και μια προσπάθεια να αμφισβητηθεί η ανεξάρτητη εξωτερική πολιτική της Τουρκίας. Αλλά αυτή η αυτονομία θα είναι πια μέρος οποιουδήποτε μπλοκ ανέβει στην εξουσία. Αν οι εκλογικές διαδικασίες δείχνουν την εμπέδωση των δημοκρατικών διαδικασιών, η διεκδίκηση της εύνοιας της τούρκικης ηγεσίας ή μιας τουρκικής ηγεσίας που να είναι

φιλική προς τα άλφα ή βήτα συμφέροντα είναι εκφραστικό του νέου στάτους της Τουρκίας. Και σε αυτό το πλαίσιο, ο Ερτογάν διαπιστώνει και το όρια της εσωτερικής εξουσίας. Μπορεί να αλλάξει του δικαστές, αλλά ο αυταρχισμός του έχει όρια. Και εσωτερικό, στον ίδιο τον ισλαμικό χώρο όπως φαίνεται από το δίκτυο Γκιουλέν. Και αν διορίζει όποιους θέλει σήμερα, αύριο θα διορίζουν ενδεχομένως οι αντίπαλοί του. Σε αυτό το σημείο, θέτει πια τις κινήσεις στη σφαίρα της αναίρεσης με την ίδια δικαιολογία που το προβάλει σήμερα – οι αντίπαλοί του θα πολεμούν το βαθύ κράτος του Ερτογάν. Αλλά υπάρχουν και εξωτερικές προειδοποιήσεις – η πτώση της τούρκικης λίρας ήταν απλώς ένα δείγμα.

Προκαταρκτική Έκθεση της Ευρωβουλής για την Τρόικα αναφορικά με τις χώρες σε μνημόνιο

Η προκαταρκτική έκθεση της Ευρωβουλής για την τρόικα, το ρόλο και τη λειτουργία της σε σχέση με τις χώρες σε μνημόνιο, δημοσιοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2013, λίγο πριν αρχίσουν οι επισκέψεις αντιπροσωπείας του Ευρωκοινοβουλίου στις χώρες αυτές.

Όπως αναφέρεται ο στόχος της έκθεσης είναι η αξιολόγηση της λειτουργίας της τρόικα σε τέσσερις χώρες: Ελλάδα, Πορτογαλία, Ιρλανδία και Κύπρος στη νομική βάση, τις αρμοδιότητες και τη δομή της τρόικα, τη διαδικασία λήψης αποφάσεων μέσα από θεσμούς και σε σχέση με άλλες δομές όπως το Γιούρογκρουπ, τη νομιμότητα, τη θεωρητική βάση των αποφάσεων περιλαμβανομένων στατιστικών στοιχείων, προβλέψεων, προσδοκιών, και τις συνέπειες των εργασιών της τρόικα, περιλαμβανομένων παραβάσεων και κακής διοίκησης.

Επισημαίνεται ότι στάληκαν ερωτηματολόγια σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε όσους λαμβάνουν αποφάσεις στις 22 Νοεμβρίου 2013 και στις κυβερνήσεις των χωρών υπό μνημονιακή σύμβαση. Σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο, οι κυβερνήσεις καλούνται να απαντήσουν μεταξύ άλλων:

- ποιός και πότε αποφάσισε για την εμπλοκή στα προγράμματα οικονομικής στήριξης [μνημόνια] στην Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλλία και Κύπρο, αντίστοιχα,
- ποιό το modus operandi για την υιοθέτηση των προσχέδιων προγραμμάτων,
- ποιό το περιθώριο των χωρών υπό αναφορά για να αποφασίσουν το σχεδιασμό των μέτρων που θα λαμβάνονταν,
- ποιά η εμπλοκή του Γιούρογκρουπ στο λεπτομερή σχεδιασμό των προγραμμάτων και ποιά η διαδικασία στο ίδιο το Γιούρογκρουπ για την έγκριση των προγραμμάτων σε κάθε περίπτωση, το βαθμό

- κατά πόσον ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης (ESM) διαδραματίζει κάποιο ρόλο στη διαπραγμάτευση και σχεδιασμό των προγραμμάτων οικονομικής στήριξης
- πώς λειτουργεί η συνεργασία με τα κράτη και κατά πόσον εμπλέκονται στη διαδικασία λήψης απόφασης
- πόσες φορές εκπρόσωποι της τρόικα βρέθηκαν ενώπιον του κοινοβουλίου της κάθε χώρας και κατά πόσον τα μέτρα που λήφθηκαν βασίστηκαν από την ενδεδειγμένη δημοκρατική λογοδοσία και νομιμότητα
- πόσες περιπτώσεις παραβίασης της εθνικής νομοθεσίας που αμφισβητούν τη νομιμότητα των αποφάσεων που προκύπτουν από το μνημόνιο, υπάρχουν σε κάθε χώρα και κατά πόσων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προχώρησαν στη συμμόρφωση των μέτρων με τις βασικές ευρωπαϊκές αρχές και δικαιώματα που αναφέρονται στις Συνθήκες
- Ποιά μέτρα λήφθηκαν για την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων όσον αφορά στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ως δανειστής
- (για τα κράτη σε μνημόνιο) θεωρείται ότι τα μέτρα που λήφθηκαν επηρέασαν ισότιμα όλους τους πολίτες
- Ποιός ήταν ο ρόλος σας στη διαπραγμάτευση και διαμόρφωση του προγράμματος

Στην έκθεση καταγράφεται ότι τόσο η Ε.Ε., όσο και διεθνείς οργανισμοί, όπως το ΔΝΤ, επέδειξαν έλλειψη προετοιμασία για την αντιμετώπιση μιας κρίσης τέτοιου εύρους στην οικονομική ένωση [ευρωζώνη] και επισημαίνεται η έλλειψη διαφάνειας κατά τις διαπραγματεύσεις μνημονίων, κάτι το οποίο πιθανώς έχει αρνητικές επιπτώσεις στα δικαιώματα των πολιτών, αλλά και την πολιτική κατάσταση των χωρών. Σημαιώνεται, επίσης, ότι προτάσεις που περιλαμβάνονται στα μνημόνια σηματοδοτούν απόκλιση από τη λογική της στρατηγικής της Λισσαβώνας και των στρατηγικών Ευρώπη 2020, έστω και αν χρησιμοποιηθεί το επιχειρήμα ότι έπρεπε να εφαρμοστούν σε πιεστικά χρονοδιαγράμματα και σε ένα δύσκολο πολιτικό περιβάλλον.

Επιπρόσθετα, καταγράφεται ότι οι μεταρρυμίσεις και περικοπές στο σύστημα υγείας της Ελλάδας, Ιρλανδίας και Πορτογαλλίας δεν συνάδουν με τον

Ευρωπαϊκό Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και τις Συνθήκες, ενώ και στις τέσσερις χώρες οι περικοπές στην κοινωνική επιδότηση και η αυξανόμενη ανεργία οδηγούν στην αύξηση της φτώχιας. Η Κύπρος, η Ελλάδα και η Πορτογαλλία σημείωσαν δριμύα αύξηση της ανεργίας των νέων και η εφαρμογή μνημονίου στην Ελλάδα δεν εμπόδισε την επέκταση της κρίσης σε άλλες χώρες.

Τα υπεραισιόδοξα σενάρια της τρόικα, ειδικά όσον αφορά στην ανάπτυξη, δεν εκπληρώνονται, το εθνικό χρέος σημείωσε δραματική αύξηση και οι αρμοδιότητές της παραμένουν ασαφείς και αδιαφανείς. Εξαιτίας της ad hoc φύσης της δεν υπάρχει η ενδεδειγμένη νομική βάση σύμφωνα με την πρωτογενική νομοθεσία της Ε.Ε., επιπρόσθετα της γενικώς αδύναμης δημοκρατικής λογοδοσίας σε εθνικό επίπεδο.

Ενώ η προκαταρκτική αυτή έκθεση θεωρείται ως βάση για περαιτέρω πολιτικές συζητήσεις και αποφάσεις εντός του 2014 και σημειώνεται ότι δεν αποτελεί απόπειρα να εξαχθούν τελικά αποτελέσματα, δίνει σαφώς τις πρώτες ενδείξεις της όλης πορείας των μνημονιακών προγραμμάτων και διαγράφει μια εικόνα – καθ΄όλου έγχρωμη. Κι' αν τελικά, το Ευρωκοινοβούλιο καταλήξει να επιβεβαιώνει τις αρχικές αυτές έστω υποθέσεις; Οι χιλιάδες μετανάστες θα επιστρέψουν; Οι χιλιάδες κατασχέσεις θα αρθούν; Τα επαχθή μέτρα στους πολίτες θα ανασταλούν; Τα επίπεδα φτώχιας θα μειωθούν; Και ποιοί ένοχοι και πώς θα τιμωρηθούν; Η κατατρακύλα που διαγράφηκε και διαγράφεται, πώς θα αντιστραφεί;

Ολόκληρη η προκαταρκτική έκθεση εδώ - http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2F%2FEP%2F%2FNONSGML%2BCOMPARL%2BPE-526.111%2B01%2BDOC%2BPDF%2BV0%2F%2FEN

ΚΙΝΗΜΑΤΑ

Η Αντίσταση στην επιβολή κομίστρων – ένα μαθητικό κίνημα;

Οι αντιδράσεις στην επιβολή εισιτηρίων στα λεωφορεία που μεταφέρουν τους μαθητές φαίνεται να εξελίσσεται σε σημείο έντονης αντιπαράθεσης. Το ότι υπηρξε μια γενικη αποχη η οποια συνοδευτηκε και από αντιπαραθεση μαθητων με την αστυνομια στην Τεχνικη Σχολη Λευκωσιας είναι ισως ενδειξη και του κλιματος αλλα και της ταξικης διαστασης του θεματος. Η κυβέρνηση, όπως πάντα, επικαλείται την τρόικα και έφτασε πολύ γρήγορα στο σημείο να μοιάζει με το βοσκό τον ψεύτη – είτε αλήθεια λέει, είτε όχι. Από την στιγμή που υποχωρεί σε διάφορα, που αρχικά διακηρύσσει ότι δεν είναι της αρμοδιότητας της, προφανώς χάνει και το τεκμήριο της φερεγγυότητας. Το ζήτημα της παροχής κάποιων κεφαλαίων, δηλαδή της μεταφοράς τους από άλλους τομείς είναι πια κραυγαλέο. Η κυβέρνηση ξεκίνησε ρητορικά από το «δεν υπάρχουν λεφτά», για να ανακαλύψει στην πορεία η κοινωνία ότι λεφτά υπήρχαν και για σύμβουλους επικοινωνίας και για πυραυλάκατους κλπ. Οπότε, είναι εμφανές ότι είναι και αυτό ένα θέμα κατανομής πόρων.

Το ενδιαφέρον είναι η μαθητική αντίδραση. Οι μαθητές είχαν συμμετάσχει δυναμικά και στις κινητοποιήσεις του περασμένου Μαρτίου και μια δυναμική φάνηκε να υπάρχει από τότε. Το περασμένο φθινόπωρο, υπήρξε μια μαζική μαθητική εκδήλωση ενάντια στα κόμιστρα κα η νέα επιβολή δημιούργησε ένταση και στην καθημερινότητα, αλλά και σε βαθμό κινητοποιήσεων. Η απόφαση για αποχή την Πέμπτη, 9/1, είναι συμβολική, αλλά δείχνει ένα τομέα που κινείται αυτόνομα με ενδιαφέρουσες δυναμικές. Στην απόφαση των μαθητών δήλωσαν συμπαράσταση οι Εκπαιδευτικές Οργανώσεις ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, και η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων και Κηδεμόνων Δημοσίων Σχολείων Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Όπως τονίστηκε στη δημοσιογραφική τους διάσκεψη, αλλά και με δηλώσεις στον ημερήσιο τύπο, σε περίπτωση που η μονόωρη αποχή δεν φέρει αποτελέσματα, θα

προχωρήσουν σε δυναμικότερα μέτρα, αφού η παιδεία «κάθε άλλο παρά δωρεάν είναι».

Στη λεωφόρο Μακαρίου παρά της Τεχνικής Σχολής, ακινητοποιήθηκαν λεωφορεία και λόγω των συγκρούσεων μαθητών/ τριών με αντιδιαδηλωτικές ομάδες της αστυνομίας αποκόπηκε η κυκλοφορία

Φαίνεται μάλιστα ότι οι αντιπαραθέσεις ήταν έντονες στην περιοχή της Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας και οι αστυνομικοί χρειάστηκε να καταφύγουν στα *«οχυρά» του ΠΑΝΣΥΦΙ ΑΠΟΕΛ για να αντιμετωπίσει τους μαθητές που πετροβολούσαν τα μέλη του Σώματος. Τα επεισόδια έλαβαν χώρα στις 11.00 το πρωί, όταν μαθητές της Τεχνικής Σχολής έριχναν πέτρες διαμαρτυρόμενοι για την επιβολή κομίστρων στα λεωφορεία. Οι αστυνομικοί δέχτηκαν πετροβολισμούς με αποτέλεσμα να καταφύγουν στην αυλή του Συνδέσμου των οπαδών του ΑΠΟΕΛ για να οργανωθούν.»*

http://www.youtube.com/watch?v=LZg611eIkH0#t=18

Οι Απεργίες πείνας αλλά και τα ευρύτερα θέματα του συστήματος καταστολής και περιθωριοποίησης

Το θέμα των μεταναστών και των ατόμων με άσυλο παραμένει ουσιώδες, όσο και αν γίνεται προσπάθεια να συγκαλυφθεί. Οι πρόσφατες ρητορικές εκφράσεις του υπουργού εσωτερικών οδήγησαν σε αύξηση της έντασης. Σε μια τελευταία εξέλιξη τέσσερις αναγνωρισμένοι πρόσφυγες κάνουν ήδη απεργία πείνας και οι δυο αποφάσισαν να την μετατρέψουν και σε απεργία δίψας – με την αποχή και από το νερό. Επειδή το θέμα έχει να κάνει με την ευρύτερη διάσταση της αντιμετώπισης των Άλλων – αλλά και των μηχανισμών καταστολής, αναδημοσιεύμουμε ένα σχετικό σχόλιο της ΕΡΑΣ. Για το ζήτημα των απεργών πείνας και δίψας υπάρχει δεικτική ανακοίνωση και από την ΚΙΣΑ: http://kisa.org.cy/09-01-2014-the-minister-of-interior-willingly-meets-with-cabaret-owners-and-exponents-of-far-right-discourse-but-not-with-hunger-strikers-and-human-rights-organisations-%CE%BF-%CF%85%CF%80%CE%BF/

Με σεβασμό στους ανθρώπους που πεθαίνουν μόνοι τους στις φυλακές και στο στρατό

Και μικρή αναφορά σ' ένα πόλεμο που καμωνόμαστε πως είναι μακριά μας

Οι τρεις αυτοκτονίες που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου στις φυλακές και τα κρατητήρια της Δημοκρατίας έφεραν κατά τρόπο εξόφθαλμο στη δημοσιότητα το ζήτημα των συνθηκών κράτησης στο λεγόμενο σωφρονιστικό σύστημα, αλλά και την απόγνωση στην οποία οδηγούνται οι πολιτικοί ή οικονομικοί πρόσφυγες που έχουν την ατυχία να βρεθούν ή να «κολλήσουν» στη δουλοπρεπώς φιλόξενη χώρα μας σε όσους έχουν λεφτά και σκληρά αφιλόξενη σε όσους χρειάζονται καταφύγιο και βοήθεια. Οι αυτοκτονίες αποτελούν όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό την κορφή του παγόβουνου. Πολύ περισσότερα άτομα επιβιώνουν μεν αλλά με σοβαρές επιπτώσεις στην ψυχική και σωματική τους υγεία.

Στη μίζερη χώρα της αποσιώπησης στην οποία ζούμε, πρέπει να σημειώσουμε ως θετικό - όσο οξύμωρο και αν είναι – το ότι τα ΜΜΕ δημοσιοποίησαν την υπόθεση και υποχρέωσαν και τον Υπουργό Δικαιοσύνης και τη Διεύθυνση των φυλακών να

δεχτούν ότι υπάρχει πρόβλημα, χωρίς ωστόσο μέχρι στιγμής να μας πουν κάτι κατ' ελάχιστο πειστικό για τα σχέδια αντιμετώπισης του ζητήματος. Να υπενθυμίσουμε ότι 200 κρατούμενοι κάνουν απεργία στις φυλακές και τέσσερα άτομα, αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, είναι σε απεργία πείνας εδώ και σαράντα μέρες. Δύο απ' αυτούς μετέτρεψαν από την Τρίτη την απεργία πείνας σε απεργία πείνας και δίψας μπροστά από το Υπουργείο Εσωτερικών, στο οποίο ο Σωκράτης Χάσικος συνεχίζει απτόητος να "υποστηρίζει" τα ανθρώπινα δικαιώματα που οι μη κυβερνητικές οργανώσεις … «παράγουν».

Επειδή ο νέος των 22 ετών που αυτοκτόνησε πρόσφατα κατάγεται από την εμπόλεμη γειτονική Συρία και, όπως φαίνεται από τις πληροφορίες που δημοσιοποιήθηκαν, η απόγνωσή του σχετίζεται με την τύχη των δικών του που παραμένουν στη χώρα τους, θα ήταν χρήσιμο να υπενθυμίσουμε ότι οι παντός είδους υπεύθυνοι στις διάφορες υπηρεσίες είναι περίπου 60 χρονών. Το 1974 ήταν συνομήλικοι αυτού του παιδιού που επέλεξε να φύγει από τούτο τον κόσμο. Προφανώς δεν ανήκουν ούτε σε όσους αυτοκτόνησαν ούτε σε όσους σκοτώθηκαν. Οι μισοί όμως περίπου από αυτούς έζησαν στις τσαντιρουπόλεις και τράφηκαν για μερικά χρόνια με αλεύρι και κονσέρβες της διεθνούς βοήθειας. Κάποιοι έζησαν ως νόμιμοι ή παράνομοι μετανάστες σε άλλες χώρες και σπούδασαν εργαζόμενοι ή και με έκτακτα βοηθήματα. Πολλοί πληγωμένοι θεραπεύτηκαν σε νοσοκομεία του εξωτερικού. Δεν θα θέσουμε το ερώτημα πώς είναι δυνατόν να απωθήσει κανείς την ιστορική μνήμη σε τόσο βαθμό, γιατί η απάντηση είναι προφανής: είναι και παραείναι δυνατόν αφού το βλέπουμε να συμβαίνει. Δικαιούμαστε όμως και είμαστε υποχρεωμένοι παράλληλα ως λαός να διεκδικούμε πιο ανθρώπινες συμπεριφορές από τους κρατούντες.

Και αφού είμαστε στο κρίσιμο θέμα των αυτοκτονιών καλούμε ακόμα μια φορά τους αρμόδιους και την Επίτροπο Διοίκησης να ασχοληθεί με το ζήτημα αυτό στην Εθνική Φρουρά. Είναι κοινό μυστικό ότι η κατάσταση εκεί είναι πολύ πιο σοβαρή από ότι στις φυλακές. Τα μέτρα που υποθέτουμε ότι λαμβάνονται δεν φαίνεται δυστυχώς να δίνουν ικανοποιητικά αποτελέσματα.

ΣΠΟΝΤΕΣ

- **Τελικά ήταν παραμύθι και το ότι η τρόικα επέβαλε τα μαθητικά κόμιστρα;**.: «*Διερεύνηση του «Φ» έδειξε ότι σε καμία περίπτωση η Τρόικα, που επικαλείται ο υπουργός.. και το υπουργείο Συγκοινωνιών, δεν επέβαλε – ούτε και πρότεινε, λένε, οι πληροφορίες μας – επιβολή κόμιστρου για την*

μεταφορά μαθητών. Ούτε και προέρχεται από απαίτηση της Τρόικας η μείωση κατά 15% του προϋπολογισμού για δημόσιες επιβατηγες μεταφορές… εκείνοι που εισηγήθηκαν στην Τρόικα με δική τους πρόταση την επιβολή κόμιστρου στους μαθητές – εκτός Μνημονίου – ήταν το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με το Υπουργείο Συγκοινωνιών» [Φιλελεύθερος, 101/2014, σελ 20]. Όταν και ο Π. Θεοχαρίδης του Φιλελεύθερου κάνει τέτοια διερεύνηση… Καλά μέχρι πότε, δηλαδή, νόμιζαν μερικοί ότι θα συνέχιζαν τα παραμυθία και δεν θα φαινόταν το ψέμα; Γιατί είναι γενικότερο το ζήτημα. Και μερικοί εισηγούνταν μέτρα στην τρόικα από τον Ιούλιο του 2012. Δεν Ξεχνώ – γιατί έχει και η ταξική συνείδηση τη μνήμη της.

- **Όσο για τον κατά τα άλλα συμπαθή κ.** Μητσόπουλο – τί ατάκα τζαι τούτη «δεν κόβουμε λεφτά». Για να το πούμε με μια άλλη ατάκα «Αλλού αυτά». Το θέμα αγαπητέ, δεν είναι να κοπούν λεφτά – αλλά να μετακινηθούν κονδύλια. Και μην μας πείτε ότι δεν υπάρχουν. Εδώ μιλούσαμε για 100 εκατομμύρια λες και ήταν φιστίκια. Να μην μιλήσουμε για τους προσληφθέντες ειδικούς, εμπειρογνώμονες κλπ. Και φυσικά, εκκρεμεί να ληφθεί και κανένα πρακτικό μέτρο πίεσης για τα κεφάλαια που διέρρευσαν στο εξωτερικό και δεν φορολογούνται ή που είναι και μέρος της φοροδιαφυγής. Εδώ ο Χούριγκαν σε δυο μήνες κάτι φαίνεται να μαζεύει, εσείς δεν θέλετε; Αν εκεί, για τους αστούς φοροφυγάδες κλπ είναι σημαντικό το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα, και άρα δεν δημοσιεύονται ονόματα, κλπ, τότε αυτή η διαδικασία ανάδειξης όσων δεν μπορούν να πληρώσουν 15 ευρώ, τί είναι;

- **Γιατί είχαμε και το φαιδρό και εν δυνάμει αισχρό του ταξικού ρατσισμού.** Ένας δημόσιος λειτουργός μας είπε ότι όσοι πλήρωσαν είναι αξιοπρεπείς και πατριώτες. Τί λες ρε; Όταν το μικροαστικό κόμπλεξ βγαίνει περίπατο με τέτοιο τρόπο, τότε ας μην απορούν μερικοί για την πρωτη μορφή οργής που εμφανίστηκε έξω από την Τεχνική Σχολή Λευκωσίας. Μια απολογία και μια διευκρίνηση θα ήταν το ελάχιστο που θα μπορούσε να αναμένει κάποιος από ένα δημόσιο λειτουργό μιας Πολιτείας που εκπροσωπεί όλους τους πολίτες.

- **Κύπρος – Ρωσία συμμαχία.** Τελικά η γεωπολιτική είναι μια αδίστακτη δυναμική που θέτει τα πράγματα στις θέσεις τους πέρα από τα Φαίδρα -προεκλογικά ή μη. Ώστε, τελικά, θα δοθούν στρατιωτικές διευκολύνσεις στην

Ρωσική Ομοσπονδία. Πολύ καλή γεωπολιτική κίνηση για πολλούς λόγους. Και άντε, όταν επικρατεί η λογική να μην το παίξουμε, θυμάσαι τότε..:)

- **Ώστε σε τραπεζιτικό σκάνδαλο στην Ελλάδα εμπλέκεται και κύπριος και «τρεις κυπριακές εταιρείες» που ανήκουν στην οικογένεια Γριβέα.** Από πού να πιάσεις τις προεκτάσεις – από το τραπεζιτικό, από την εμπλοκή των «3 εταιρειών», από το «πολύπλοκο και πολυδαίδαλο τρόπο» διακίνησης κεφαλαίων; Και είπαμε, ότι εδώ στην Κύπρο όλα γίνονταν με απόλυτα νομοταγή τρόπο…☺ Από την μια ο κ. Κάντας με τις στρατιωτικές μίζες, τώρα οι υπόγειες διαδρομές κεφαλαίων… Έρχονται διάφορα να βρουν μερικούς;

- **Στο τέλος θα φταίει το ξυπνητήρι που κάνει τη δουλειά του – ή πώς έχασε το νόημα της η λέξη ευθιξία;** Δηλαδή ο κ. Κενεβέζος έδωσε άδεια για το να πωληθεί/προωθηθεί το πρόγραμμα "Αριστοτέλης" στα σχολεία, το οποίο κρίθηκε, μετά από αντιδράσεις, σαν μη ορθή προώθηση ιδιωτικής εταιρείας και τελικά, μετακινήθηκε η κ. Ολυμπία που του υπέδειξε από την αρχή ότι ήταν πρόβλημα; Φοβερό αίσθημα αξιοκρατίας και ευθιξίας. Άντε να δούμε αν κ. Χ. Γιωρκάτζη θα ασχοληθεί και με αυτά τα μαργαριτάρια, εκτός από το αναπαράγει τις συνταγές του ΔΝΤ για την εκπαίδευση. Και το θέμα δεν έχει να κάνει με το αν υπήρχαν ή όχι άλλα ζητήματα που αφορούν την κ. Ολυμπία. Το timing ήταν το ενδεικτικό. Να δούμε και αν θα γίνει τελικά η έρευνα.

- **Οι υπουργοί και οι οικογένειες τους, οφείλουν να τηρούν τους νόμους ή το υπουργιλίκι είναι δικαιολογία να μην το κάνουν;** Στις 19 /12/2013 η Ένωση Συντακτών κατηγόρησε τρεις εφημερίδες ότι παρανομούσαν και δεν είχαν πρόθεση να καταβάλουν τον 13° μισθό. Ανάμεσα τους ήταν και η οικογενειακή εφημερίδα του κ. Χάσικου. Οι υπουργοί παραβιάζουν τους νόμους χωρίς επιπτώσεις ή αποφάσισε να συμμορφωθεί η οικογένεια Κουλέρμου- Χάσικου; Είναι και θέμα ευθιξίας κ. Ζέτα; Καλά ευθιξία από τον κ. Σωκράτη ισως να είναι υπερβολικό να περιμένει κάποιος μετά τα ανέκδοτα που έχουμε δει και ακούσει πρόσφατα Η Γενική Εισαγγελία θα διερευνήσει αν οι υπουργοί εφαρμόζουν τους νόμους;

- **Τί θα έλεγε ο Φέρκουσον για την ΚΟΠ.** Επειδή το ανέκδοτο που λέγεται ΚΟΠ συνεχίζει τα διάφορα, αναδημοσιεύουμε μια εμπειρία του Φέρκουσον για

όσους έχουν πάθος με αυτήν τη στημένη, για δεκαετίες, ιστορία που λέγεται "κυπριακό ποδόσφαιρο": «Κάποτε ο Γιόχαν Κροιφ του είπε πως δεν θα κερδίσει το Τσάμπιονς Λιγκ γιατί δεν πληρώνει τους διαιτητές.» Όταν ακόμα και εκεί, και ακόμα και ο Κροιφ, το ομολογούσε, τότε στην Κουτσοκούμνεια τοπική οργάνωση, μήπως το θέμα είναι μόνο με ποιά λογική γίνεται το στήσιμο για να επιτευχθεί ο προαποφασισμένος στόχος; Και μετά από τους διαιτητές, τώρα λέγεται ότι έχουμε και νέα κόλπα με τη δικαστική. Οπότε η γενναιότητα των τουρκοκυπρίων να δεχθούν συμμετοχή είναι αξιοσημείωτη. Αλλά βέβαια, όταν λυθεί το κυπριακό θα υπάρχει και ένα άλλο πλαίσιο. Να και μια ενδιαφέρουσα σκέψη – για να ξεκολλήσει το ποδόσφαιρο από τα στημένα πρωταθλήματα κ.ο.κ., ίσως ένας καταλύτης να είναι και η λύση που θα βάλει και άλλους παίκτες στο παιχνίδι.

- **Πώς έβλεπε ο «εθνικός» ποιητής, το υπουργείο παραγωγής της «Μεγάλης Ιδέας» και συντήρησης των υπολειμμάτων της.** Η γνώμη του Σεφέρη για τον Κύρου: Στο «Πολιτικό ημερολόγιο» του Σεφέρη, στις 20 Ιουνίου 1947 αναφέρει: «*Υπουργοί και Πρέσβεις, ψεύτες, ψιλικατζήδες και μασκαράδες, χαρακτήρες σαλταδόρων. Ονόματα που ξεπερνούν σε βάρος όποιο επίθετο κι αν φανταστείς στη γλώσσα μας: τι βάρος θες να έχουν οι λέξεις μοχθηρία, εμπάθεια, υπουλότητα, μπροστά στο όνομα: Κύρου*.» Ένας Κύρου κυπριακής καταγωγής και εθνικού προσανατολισμού κλπ κλπ, υπήρχε στο ελληνικό υπουργείο εξωτερικών. Αυτός είναι το μαργαριτάρι; Και ο εθνικός ποιητής βρίζει τον εθνικό απεσταλμένο η γενικά τον τότε φορέα του «Εθνικού»; Θυμάστε τι έλεγαν τότε εδώ κατω;..Μερικοί προτιμούσαν να τρώνε και πέτρες για τα κοσμητικά επίθετα που αναφέρει ο Σεφέρης. Η σύγκριση είναι πάντα χρήσιμη για να κατανοείται με χιούμορ το παρόν. Ε καλά ο Σεφέρης ήξερε από ψιλικατζήδες της Μεγάλης Ιδέας..

- **Οι διορισμοί και άλλες εκδοχές του «Δεν Ξεχνώ».** Από το Φιλελεύθερο: «*Να μην κριθεί εκ νέου αναξιόπιστος μάρτυρας. Τώρα που ο νέος πρόεδρος της ΑΗΚ κ. Γιώργος Πίπης, λόγω της θέσεώς του είναι δυνατόν να κληθεί σε δίκες, ως μάρτυρας υπεράσπισης της Αρχής, να το κοιτάξει λίγο, μπας και κριθεί εκ νέου αναξιόπιστος μάρτυρας, όπως συνέβη και πέρυσι. Διότι, δεν εκπέμπεις την καλύτερη εικόνα όταν το Δικαστήριο αποφαίνεται ότι ως μάρτυρας «δεν άφησες την εικόνα φιλαλήθους μάρτυρα»*. Β. Β. http://www.philenews.com/el-gr/eidiseis-paraskinio/40/179042/na-min-krithei-

- Και ένα ακόμα ενδιαφέρον σχόλιο, από τον Α. Μιχαηλίδη, για τους «διορισμούς»: **«Πολλούς τραπεζιτικούς υπάλληλους είδαμε σε αυτούς του διορισμούς. Είναι επειδή στις τράπεζες θριάμβευσε ο επαγγελματισμός τους**;»

- **Και μην μας ταλαιπωρείτε με ανοησίες please. Άκου θα διορίζει η ΕΔΥ. Καλά και την ΕΔΥ, ποιός θα τη διορίσει; Ο Χάσικος;**

- **Από την ανακοίνωση της ΚΙΣΑ για τους απεργούς πείνας και τη στάση του υπουργού εσωτερικών**: *«Καταρχήν, κ. Υπουργέ καλά κάνετε να σταματήσετε να κρύβεστε πίσω από τους λειτουργούς του Υπουργείου σας και να αρχίσετε να αναλαμβάνετε τις ευθύνες σας ως Υπουργός, ειδικά για ένα τόσο κρίσιμο θέμα που άπτεται των καθηκόντων σας, όπως η απεργία πείνας και δίψας ατόμων με καθεστώς διεθνούς προστασίας για σχεδόν δύο ολόκληρους μήνες (και άλλους δύο σχεδόν μήνες καθιστικής διαμαρτυρίας μπροστά από τη Βουλή των Αντιπροσώπων). Τους ιδιοκτήτες καμπαρέ είχατε χρόνο να τους συναντήσετε, αλλά τους απεργούς πείνας όχι; Τους παράνομους εργοδότες (δουλέμπορους) είχατε διάθεση να τους ακούσετε για να (δια-)κόψετε εκστρατεία δημόσιας ενημέρωσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, αλλά τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες για την πρόσβαση στα βασικά δικαιώματα τους όχι;»*

- **Μια ηθική θέση υπεράσπισης του περιθωριακού σήμερα που μπορεί να είναι κομβικό για το όλο αύριο - και πάλι από την ανακοίνωση της ΚΙΣΑ**: «Για όσες και όσους μπουν στον κόπο να διαβάσουν αυτό το σχόλιο, αποφασίστε σε ποιά πλευρά είσαστε ... γιατί οι διαχωριστικές γραμμές σιγά-σιγά διαμορφώνονται ... ή αξιοπρέπεια και ανθρωπιά ή εξαθλίωση και εκμετάλλευση ... μέση οδός δεν φαίνεται να υπάρχει»: https://www.youtube.com/watch?v=cSxjA1To-c4

- Έκθεση σχετικά με καταγγελίες που σχετίζονται με απαλλοτριώσεις και αγοραπωλησίες τουρκοκυπριακών περιουσιών στις ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχές vs Πόρισμα Ερευνητικής Επιτροπής για το σκάνδαλο της Δρομολαξιάς: Βρείτε τις ομοιότητες και τις διαφορές

- Κουΐζ: Ποιά είναι η μοναδική περίπτωση απαλλοτροίωσης και αγοραπωλησίας τ/κ περιουσιών;

- Η κα. Νατάσα Αποστολίδου σε ανοικτή επιστολή της στον τύπο και επισημαίνοντας την ανυπαρξία, σχεδόν, γυναικών στο Υπουργικό Συμβούλιο, τα συμβούλιο ημικρατικών οργανισμών, στη διαπραγματευτική ομάδα του Κυπριακού και στις ομάδες εργασίας ζήτησε από τον πρόεδρο, κ. Αναστασιάδη, την συμπερίληψη του μισού πληθυσμού της Κύπρου σε όλα τα κέντρα αποφάσεων. Από ότι φαίνεται η κα Αποστολίδου εισακούστηκε και κλήθηκε σε συνάντηση με τον κ. Αναστασιάδη. Τώρα αν ακούσει τη λέξη «δεσμεύομαι», δεν είμαστε σίγουροι, αν όμως οι ανοικτές επιστολές αποδίδουν και έχουν επιτυχή αποτελέσματα, σύντομα θα αποδειχθεί. Πάντως, υπουργός του κ. Αναστασιάδη, δεν ασχολήθηκε με ανοικτή επιστολή της κας Μαρίας Χατζημιχαήλ σχετικά τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για την αδειοδότηση γρι-γρι. Μήπως να αναλάβει ο κος Αναστασιάδης να προχωρήσει σε συνάντηση και γι΄αυτή την περίπτωση;

- Την πιο σοφή κουβέντα για το θέμα των προσφυγών στην επιτροπή αποζημιώσεων είπε ο Σ. Χάσικος (τζαι μια φοράν ο Άρης τέλος πάντων)– «η λύση του Κυπριακού». Ε μα συμφέρει;

- Ο Βίκτωρας Παπαδόπουλος θέλει να καταγραφούν οι συγκλίσεις στο κυπριακό επί προηγούμενης διακυβέρνησης; Μα κύριε Βίκτωρα, πάλε εχάθηκεν το έγγραφο Ντάουνερ που το προεδρικό; Κάμετε ένα γκούκλ σερτζ τζιαι εννά το έβρετε στο ίντερνετ.

- «Εξαιρετικά σκληρά μέτρα επιβλήθηκαν ως όρος προς την Κύπρο προκειμένου να εξασφαλίσει ευρωπαϊκή οικονομική στήριξη» διαπιστώνει ο εκ των εισηγητών της έκθεσης, που ετοιμάζει η Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων της Ευρωβουλής, Λίεμ Χόανγκ Νγκοκ (http://cyprusnews.eu/newsup-kipros/1765440) – Εννά του πουν τζιαι τούτου να κάμει υπομονή;

- **Άγια ολάν; Ο Δρουσιώτης ως θυρωρός του ρουσφετιού;** Τώρα αν αληθεύει το πιο κάτω από την Καθημερινή - 5/1/2014- θα είναι από το χιούμορ του μέλλοντος, που θα συναγωνίζεται το Χάσικο σε ρόλο Τζο

Ντάλτον μετά από τη θητεία του σαν liberal με ευαισθησίες στην «σύγκρουση συμφερόντων». Λέει λοιπόν: «*Στο πυλοφόρι το μυστρί. Η δουλειά κάνει τους άντρες, λέει το λαϊκό άσμα, και ο δουλευταράς ο άντρας που κάνει σιγά σιγά κουμάντο στο προεδρικό είναι ο Μακάριος. Αν δεν περνούσε το cv σου από τον κ. Δρουσιώτη [έτσι λέγεται πλέον] διορισμό δεν έβλεπες. Μέχρι και υπουργούς έβαλε στην θέση τους. Τελικά βρήκαμε ποιος κυβερνά αυτόν τον τόπο.»* Ρε τον καημένο. Μα αυτή ήταν η φαντασίωσή του και ταλαιπωρούσε τόσες λέξεις και τόσες σελίδες; Διότι ώρες ώρες θυμάσαι, έτσι τυχαία ας πούμε, τις ατάκες στον κυριακάτικο Πολίτη, τότε που ο Δρουσιώτης έπαιζε με την ρητορική του άσπρου – μαύρου και όλα ήταν απλά. Και τώρα τα κάνει γάργαρα για την καρέκλα βέβαια . Αλλά να καταντήσει θυρωρός του ρουσφετιού; Ας ελπίσουμε ότι έκανε χιούμορ η εφημερίδα.

- **Και αληθεύει ότι «ο Αβέρωφ δεν μιλά με τον Χάσικο;».**

ΑΠΟΨΕΙΣ

Η Κύπρος από την «κεμαλική» εθνική ασφάλεια στην «ισλαμική» ενσωμάτωση

Νίκος Μούδουρος

«Δεν είμαι υπέρ της συνέχισης της πολιτικής των τελευταίων 30-40 χρόνων στην Κύπρο. Η Κύπρος δεν είναι προσωπική υπόθεση του κυρίου Ντενκτάς»[1]. Με τα λόγια αυτά ο ηγέτης του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP), *Recep Tayip Erdoğan*, λίγους μήνες πριν εκλεγεί Πρωθυπουργός, εξήγγειλε τη νέα προσέγγιση της Τουρκίας στο Κυπριακό. Αυτή η δήλωση ερμηνεύθηκε από αρκετούς ως ένα «επικοινωνιακό τέχνασμα». Οι εξελίξεις στη συνέχεια όμως, έδειξαν ότι η διαφοροποίηση της τουρκικής πολιτικής στην Κύπρο αξίζει βαθύτερης ανάλυσης. Τόσο σε σχέση με τις αλλαγές σε διεθνές επίπεδο, όσο και σε σχέση με τον εσωτερικό μετασχηματισμό της χώρας. Η παρουσίασή αυτή, έχει ως στόχο να

αναδείξει τουλάχιστον μερικούς από τους λόγους που οδήγησαν την Άγκυρα σε μια νέα προσέγγιση για την Κύπρο γενικά και για το Κυπριακό πρόβλημα ειδικά.

Η κυρίαρχη αντίληψη για την εξωτερική πολιτική του νεοσύστατου τουρκικού κράτους, επικεντρώθηκε στην υπογράμμιση για προστασία των εθνικών συνόρων και της ανεξαρτησίας, καθώς για την διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών για οικονομική ανάπτυξη[2]. Είναι γεγονός ότι το κεμαλικό «Εθνικό Συμβόλαιο» (*Misak-i Milli*) οριοθετεί το τουρκικό έθνος στα όρια του τουρκικού κράτους. Το τουρκικό έθνος ταυτίζεται σχεδόν σε απόλυτο βαθμό με τα γεωγραφικά και πολιτικά όρια της νεοσύστατης Τουρκικής Δημοκρατίας. Σύμφωνα λοιπόν με την επίσημη κεμαλική θέση, ο ίδιος ο κεμαλισμός δε φέρει μαζί του κανένα είδος αλυτρωτισμού ή επεκτατικών βλέψεων. Αρχικά δε συμπεριλαμβάνει στους πολιτικούς του στόχους τους «έξω Τούρκους», δηλαδή τους τουρκικούς πληθυσμούς που ζουν εκτός των εθνικά καθορισμένων συνόρων του κεμαλικού κράτους[3]. Επομένως η ίδρυση του κράτους του 1923, δεν αποτέλεσε συμβιβασμό-υποχώρηση από τα οράματα ενός αλυτρωτικού εθνικού αγώνα, αλλά μια πράξη σωτηρίας και επιβίωσης του έθνους από συνεχόμενους πολέμους και εδαφική συρρίκνωση. Η ίδρυση του κράτους ήρθε για να επικυρώσει την ύπαρξη του σύγχρονου τουρκικού έθνους και την ανάπτυξη του σε ένα περιβάλλον κρατικού καπιταλισμού με μοντέλο την υποκατάσταση των εισαγωγών.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, το κεμαλικό δόγμα «Ειρήνη στην πατρίδα – Ειρήνη στον Κόσμο» (*Yurtta Sulh-Cihanda Sulh*) έβρισκε για κάποια χρόνια την εφαρμογή του στην τουρκική εξωτερική πολιτική ως εξής: Προσπάθεια για σταθεροποίηση της εδαφικής και πολιτικής υπόστασης της χώρας και διατήρηση της τότε «παρούσας κατάστασης» – του στάτους κβο – που δημιούργησε η Συνθήκη της Λωζάνης. Η σύναψη του Συμφώνου Ελληνοτουρκικής Φιλίας το 1930, του Βαλκανικού Συμφώνου το 1934[4] και το 1937 του Συμφώνου Σααντομπάντ με χώρες της Μέσης Ανατολής[5], συνιστούν μερικές χαρακτηριστικές εικόνες της εφαρμογής του προαναφερθέντος δόγματος. Συνεπώς θα μπορούσε να λεχθεί ότι σε ένα περιβάλλον έντονων ανταγωνισμών των Μεγάλων Δυνάμεων στην περιοχή που κορυφώνονταν με τη σταδιακή επικράτηση του φασισμού στην Ευρώπη, η τουρκική εξωτερική πολιτική ήταν προϊόν της «ανάγκης των καιρών» για επιβίωση του νεοσύστατου ρεπουμπλικανικού κράτους.

Όμως εάν σταθεί κάποιος μόνο στην κυρίαρχη θεώρηση για τον κεμαλικό εθνικισμό, τότε η ανάλυση των σχέσεων Τουρκίας-Κύπρου παραμένει στο κενό. Όπως έχουν

δείξει νεότερες μελέτες γύρω από τον κεμαλικό εθνικισμό, η γεωγραφική οριοθέτηση του έθνους εντός των συνόρων της ρεπουμπλικανικής Τουρκίας, συνυπάρχει με μια πολιτισμική οριοθέτηση[6]. Αυτός ο «πολιτισμικός» εθνικισμός ξεπερνά κατά πολύ τα σύνορα του σύγχρονου τουρκικού κράτους και εμπεριέχει μια πτυχή «οικουμενικότητας», η οποία με τη σειρά της δημιουργεί το όραμα για μια παντουρκική ενότητα[7]. Αυτή η πτυχή που φέρει μαζί της «οικουμενικές διεκδικήσεις» και υπογραμμίζει την ενότητα «όλων των Τούρκων» εκφράζεται κυρίως από τις θεωρίες των αρχών της δεκαετίας του 1930 για την τουρκική ιστορία και την τουρκική γλώσσα με την γνωστή «Θεωρία της γλώσσας του Ήλιου» (*Güneş Dil Teorisi*)[8]. Επομένως, παρόλο που οι κυρίαρχες διακηρύξεις του κεμαλισμού δεν περιέχουν πτυχές ενός αλυτρωτικού οράματος, εντούτοις υπάρχει μια διαχρονική οργανική σχέση μεταξύ των «μέσα» και των «έξω» Τούρκων. Την περίοδο του *Mustafa Kemal*, ο εθνικισμός υποτάσσεται στη ρεπουμπλικανική γεωγραφία. Η ίδια η ρεπουμπλικανική γεωγραφία σε συνθήκες ενός μοντέλου υποκατάστασης των εισαγωγών και κρατικού καπιταλισμού, αδρανοποιεί σε πολύ μεγάλο βαθμό τις αυτοκρατορικές εκφάνσεις του εθνικισμού[9], χωρίς ωστόσο να τις εξουδετερώνει.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η εμπλοκή της Τουρκίας στο Κυπριακό από τη δεκαετία του 1950 μέχρι σήμερα, η ρητορική που αναπτύσσει για την προστασία της Τουρκοκυπριακής κοινότητας, αλλά ιδιαίτερα η ρητορική σε σχέση με την προστασία της δικής της εθνικής ασφάλειας, είναι συνιστώσες που περιπλέκουν περισσότερο τις κυρίαρχες ερμηνείες για την τουρκική εξωτερική πολιτική. Για παράδειγμα ο William Hale στο γνωστό του έργο για την τουρκική εξωτερική πολιτική από το 1774 μέχρι το 2000, αναφέρει ότι η εμπλοκή της Τουρκίας στην Κύπρο και η εισβολή του 1974 αποτελούν «εξαιρέσεις» στη διαχρονικά «πραγματιστική και λογική» εξωτερική πολιτική της χώρας[10]. Όμως μια πιο ολοκληρωμένη απάντηση στο ζήτημα της Κύπρου δίνεται από άλλους ερευνητές, όπως ο Umut Uzer, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι οι αυτοκρατορικές εκφάνσεις του τουρκικού εθνικισμού απελευθερώνονται και επιβάλλονται στο ρεπουμπλικανικό πλαίσιο αναλόγως των διεθνών συγκυριών[11].

Η περίπτωση της Κύπρου, παρουσιάζει ενδιαφέρον και λόγω του ότι σταδιακά μετατρέπεται σε χώρο ολοκληρωτικής σχεδόν κυριαρχίας του «συνδρόμου της περικύκλωσης» που καλλιέργησε η τουρκική ελίτ από τη δεκαετία του 1950[12]. Στο κυπριακό του πλαίσιο τότε, το «σύνδρομο της περικύκλωσης» βασιζόταν στην εξής υπόθεση: Η μεταπήδηση της Κύπρου στη σφαίρα επιρροής της Ελλάδας, η οποία διατηρεί την κυριαρχία της στα νησιά του Αιγαίου, θα σημαίνει την ολοκληρωτική «ελληνική» και συνεπώς «εχθρική» περικύκλωση της Ανατολίας από τα μεσογειακά

της παράλια. Ο *Fatih Rüştü Zorlu*, ως ΥΠΕΞ της Τουρκίας κατά τη Διάσκεψη του Λονδίνου το 1955, υπογράμμισε τη σημασία της Κύπρου για την άμυνα της Τουρκίας ιδιαίτερα εφόσον η Ελλάδα είχε τον πλήρη έλεγχο των νησιών του Αιγαίου. Παράλληλα τόνισε ότι πιθανή αλλαγή του στάτους-κβο στην Ανατολική Μεσόγειο προς όφελος της Ελλάδας θα διατάρασσε τη Συνθήκη της Λωζάννης[13]. Ο *İlter Türkmen*, ΥΠΕΞ της Τουρκίας μετά το πραξικόπημα του 1980, περιέγραψε την Κύπρο ως εξής: «Η Κύπρος είναι ένα τεράστιο αεροπλανοφόρο, αγκυροβολημένο στο πλέον στρατηγικό σημείο της Ανατολικής Μεσογείου. Θέτει υπό στρατηγικό έλεγχο ολόκληρη την Ανατολική Μεσόγειο. Απέχει ένα βήμα από τις τουρκικές ακτές και δύο βήματα από την Αραβική χερσόνησο. Στέκει σαν φρουρός μπροστά στη Διώρυγα του Σουέζ»[14]. Με λίγα λόγια, η κυπριακή περίπτωση του «συνδρόμου της περικύκλωσης» μετατρέπει το θέμα των «έξω Τούρκων», δηλαδή την υποτιθέμενη προστασία των Τουρκοκυπρίων, ως βάση πάνω στην οποία αναπτύσσεται μια έννοια εθνικής ασφάλειας της ίδιας της Τουρκίας[15]. Ο κίνδυνος που αντιμετωπίζουν οι «έξω Τούρκοι» επιβεβαιώνει τον κίνδυνο που αντιμετωπίζει η ασφάλεια των «μέσα Τούρκων» από μια πιθανή εχθρική περικύκλωση.

Έτσι, η εισβολή στην Κύπρο θεωρήθηκε από ένα μέρος της κεμαλικής ελίτ, ως μια μεγάλη «εθνική νίκη» που σταματούσε την εδαφική συρρίκνωση του τουρκικού έθνους. Πιθανή υποχώρηση στην Κύπρο θα σήμαινε επιστροφή στη Συνθήκη των Σεβρών[16]. Ο δεύτερος άξονας ήταν η πιστοποίηση ότι ο στρατός αποτελούσε την απόλυτη δύναμη καθορισμού του περιεχομένου της εθνικής ασφάλειας της Τουρκίας. Μάλιστα σε αυτό το σημείο η εθνική ασφάλεια της χώρας, έτσι όπως ο στρατός την ερμήνευε, είχε ως σταθερή βάση τον κυπριακό χώρο. Ιδιαίτερα στα χρόνια που ακολουθούν την τουρκική εισβολή μέχρι και τις απαρχές του 21ου αιώνα, οι δύο προαναφερθέντες άξονες ενισχύονται. Ο *Şükrü Sina Gürel* ανέφερε χαρακτηριστικά ότι «Δεν μπορούμε να αποκτήσουμε οποιαδήποτε οφέλη στην εξωτερική μας πολιτική εάν υποχωρήσουμε στο Κυπριακό και στο Αιγαίο. Ιδιαίτερα σε αυτή την εποχή που μιλάμε για νέους ορίζοντες για τον τουρκικό κόσμο, για την Τουρκία ως μεγάλη δύναμη…»[17]. Η μη διευθέτηση του Κυπριακού, η διατήρηση του διχοτομικού στάτους-κβο, ήταν απόδειξη της μεγαλοσύνης της Τουρκίας. Ήταν πολύ περισσότερο, απόδειξη της κατανόησης της σημασίας της περιοχής για την εθνική ασφάλεια της Τουρκίας. Η πιο πάνω αντίληψη συμπυκνώνεται περίφημα στη φράση του *Bülent Ecevit* ότι «το Κυπριακό επιλύθηκε το 1974». Συνεπώς μια δεύτερη ανάγνωση της κλασσικής κεμαλικής ερμηνείας για την εξωτερική πολιτική στην Κύπρο, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η εισβολή του 1974 έρχεται για να δημιουργήσει

ένα νέο «στατους-κβο» και να σημάνει την προσπάθεια για διατήρηση και προστασία του[18].

Το πιο πάνω πλαίσιο παρουσιάζει ρήξεις στις αρχές του 21ου αιώνα. Οι διεθνείς αλλαγές σε συνδυασμό με τον εσωτερικό μετασχηματισμό της Τουρκίας, οδήγησαν τη χώρα σε μια νέα γεωγραφική φαντασίωση. Από τη μια, η κυριαρχία του νεοφιλελευθερισμού επέβαλε μια νέα αντίληψη για την εθνική ασφάλεια. Η έννοια αυτή μετασχηματίστηκε με τρόπο που διευρύνεται και σταδιακά να συμπεριλαμβάνει θέματα οικονομικού ανταγωνισμού[19]. Από την άλλη, η ίδια η Τουρκία ενσωματώθηκε περαιτέρω στο παγκόσμιο σύστημα, μια διαδικασία που ευνόησε την ισχυροποίηση της νέας ισλαμικής ελίτ. Μιας ελίτ που τελικά ως φορέας εξουσίας επέβαλε τα δικά της οράματα, τόσο για την Τουρκία, όσο και για τη θέση της χώρας στη διεθνή πραγματικότητα. Η πιο ενδεικτική αλλαγή ήταν η προσπάθεια άρσης των όποιων «εδαφικών-συνοριακών περιορισμών» επικρατούσαν στις αντιλήψεις της πολιτικής ηγεσίας για εμπλοκή της Τουρκίας στη γειτονική της περιφέρεια. Αυτή η αλλαγή με τη σειρά της επηρέασε και το βαθύτερο ιδεολογικό-πολιτικό νόημα της «εθνικής γεωγραφίας», καθορίζοντας ένα νέο πλαίσιο για την επιδιωκόμενη περιφερειακή πολιτική[20]. Με αυτά τα δεδομένα, η Κύπρος δε χάνει τη σημασία της αναφορικά με την εθνική ασφάλεια της Τουρκίας. Όμως σημειώνεται μια μεγάλη αλλαγή σε σχέση με το πώς εκφράζεται το νέο περιεχόμενο της εθνικής ασφάλειας μέσω Κύπρου.

«Η μη λύση δεν είναι λύση του Κυπριακού» δήλωσε κάποτε ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας, προκαλώντας σειρά ερωτημάτων για την νέα τουρκική προσέγγιση στο Κυπριακό. Στο σημείο αυτό αξίζει μια μικρή έστω αναφορά που θα ξεφεύγει από επιδερμικές ερμηνείες για την πολιτική της Άγκυρας. Σύμφωνα με το AKP, η Κύπρος ως έδαφος και ως πολιτικός χώρος θα πρέπει να αποτελέσει ένα κομμάτι της ευρύτερης πολιτικής της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο. Η Κύπρος και το Κυπριακό πρόβλημα παύουν να είναι «στοιχεία» που αναλύονται μόνο υπό το πρίσμα της στρατιωτικής παρουσίας της Τουρκίας, αλλά μετατρέπονται σε άξονες πολιτικής που θα πρέπει να υπηρετούν το γενικότερο στόχο νεοφιλελεύθερου εκσυγχρονισμού της περιοχής. Δηλαδή η Κύπρος δεν αποτελεί χωριστό κομμάτι της εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας που να σχετίζεται με το παραδοσιακό (κεμαλικό) πλαίσιο της λεγόμενης εθνικής ασφάλειας, αλλά αποτελεί ένα από το κομμάτια που συγκροτούν την ολότητα των πολιτικών, οικονομικών και πολιτισμικών στόχων που θέλει να εξυπηρετήσει η Τουρκία σε ολόκληρη την Ανατολική Μεσόγειο.

Εδώ ίσως να βρίσκεται και το κεντρικό σημείο της ρήξης με την προηγούμενη «κεμαλική» ερμηνεία της μη λύσης ως μεθόδου διατήρησης των συμφερόντων ασφάλειας της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το εξής: Η Κύπρος, λόγω γεωγραφικής θέσης, «ελέγχει» τα μεσογειακά παράλια της Τουρκίας, του Λιβάνου, της Συρίας, πιο νότια του Ισραήλ, καθώς και μια μεγάλη απόσταση μέχρι την Αίγυπτο. Επομένως το νησί βρίσκεται σε θέση που επηρεάζει στρατηγικούς τομείς, οι οποίοι αποτελούν ούτως ή άλλως τομείς και «εργαλεία» της νεοφιλελεύθερης στρατηγικής του ΑΚΡ. Για παράδειγμα, οι περιοχές Τζεϊχάν, Μερσίνα και Αττάλεια, αποτελούν τους νευραλγικούς οικονομικούς χώρους της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο σε τομείς όπως η ενέργεια, το εμπόριο και ο τουρισμός και απέχουν από την Κύπρο περίπου ογδόντα χιλιόμετρα[21]. Με αυτό το συλλογισμό, το ΑΚΡ επιδιώκει το ξεδίπλωμα μιας στρατηγικής που να αλλάζει το στάτους-κβο, δηλαδή την μονοδιάστατη αντίληψη για την διασφάλιση της «εθνικής ασφάλειας» διαμέσου της στρατιωτικής παρουσίας, και να μετατρέπει την Κύπρο σε ένα ακόμα χώρο ανάδειξης του ρόλου της Τουρκίας ως δύναμης ενσωμάτωσης και άρα συνεχούς «εμπορευματοποίησης» της συγκεκριμένης γεωγραφίας. Έτσι η Τουρκία επιδιώκει να παράγει και να αναπαράγει το ρόλο της ως «εμπορικό κράτος»[22], ως κράτος-φορέας των αξιών της παγκόσμιας αγοράς προς την περιφέρεια.

Με βάση το πιο πάνω σκεπτικό, η κατανόηση της σημασίας της Ανατολικής Μεσογείου για την Τουρκία, οδηγεί ακριβώς στην προσπάθεια για ανατροπή του στάτους-κβο στην Κύπρο. Η Τουρκία με το ΑΚΡ διεκδικεί ίσως, μια διευθέτηση του Κυπριακού ακριβώς διότι κατανοεί το νέο πλαίσιο ολόκληρης της Ανατολικής Μεσογείου[23]. Παύει λοιπόν να ταυτίζει τη μη λύση ως προστασία της εθνικής της ασφάλειας και διεκδικεί την ενσωμάτωση της Κύπρου στην ευρύτερη της αντίληψη για την Ανατολική Μεσόγειο, ακριβώς για να διασφαλίσει το νέο περιεχόμενο της εθνικής της ασφάλειας – οικονομικό, πολιτικό και όχι μόνο στρατιωτικό. Αυτή η νεοφιλελεύθερου τύπου ανασυγκρότηση της τουρκικής πολιτικής στην Ανατολική Μεσόγειο, γεννά την αναγκαιότητα προσαρμογής της ίδιας της κυπριακής γεωγραφίας στο ευρύτερο πλαίσιο. Προς αυτή την κατεύθυνση κινούνται και τα μέτρα συνολικής αναδιάρθρωσης των δομών στα κατεχόμενα. Είναι λοιπόν αναμενόμενο ότι εφόσον το υφιστάμενο στάτους-κβο δεν προσαρμόζεται στις νέες ανάγκες της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής, να υπάρξει προσπάθεια αλλαγής του. Μια προσπάθεια που θα αντικατοπτριστεί και στις προσπάθειες για μια συνολική διευθέτηση του Κυπριακού. Και είναι για αυτό ακριβώς το λόγο που η οποιαδήποτε

κινητικότητα επιδειχθεί από πλευράς Τουρκίας στις διαπραγματεύσεις δε θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με επιφανειακές ερμηνείες.

Δημοσιεύθηκε στο Ενημερωτικό Δελτίο του Ινστιτούτου Ερευνών ΠρομηθέαΙανουάριος 2014
Ομιλία που κατατέθηκε στην Επιστημονική Ημερίδα του Τμήματος Τουρκικών και Μεσανατολικών Σπουδών και του Ινστιτούτου Ερευνών ΠρομηθέαςΛευκωσία – 23 Νοεμβρίου 2013

---

[1] Bilal N. Şimşir, *AB, AKP ve Kıbrıs*, Ankara 2004, σ. 257.

[2] Umut Uzer, *Identity and Turkish Foreign Policy. The Kemalist Influence in Cyprus and in the Caucasus*, I.B Tuaris, London 2011, p. 58.

[3] Για μια ολοκληρωμένη θεώρηση γύρω από το θέμα του κεμαλικού εθνικισμού στην τουρκική γλώσσα βλέπετε: Turhan Feyzioğlu, "Atatürk ve Milliyetçilik", *Atatürkçü Düşünce*, Türk Tarih Kurumu Basimevi, Ankara 1992, pp. 265-322. Baskın Oran, *Atatürk Milliyetçiliği. Resmi İdeoloji Dışı Bir İnceleme*, Dost Kitabevi, Ankara 1988.

[4] Melek Fırat, "Yunanistan'la İlişkiler", Basın Oran (ed.), *Türk Dış Politikası*, Cilt 1, İletişim Yayınları, İstanbul 2002, pp. 344-353 (pp. 325-356).

[5] Ümit Özdağ, "Türk Milliyetçiliği ve Jeopolitik", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik*, Cilt 4, İletişim Yayınları, İstanbul 2004, p. 175 (pp. 168-178). Το Σύμφωνο Σαανταμπάντ υπογράφηκε μεταξύ Τουρκίας, Ιράκ, Ιράν και Αφγανιστάν και διασφάλιζε τα σύνορα των χωρών και την αμοιβαία δέσμευση για μη επίθεση. Με αυτό τον τρόπο σε μια περίοδο φασιστικής επιθετικότητας της Ιταλίας στην περιοχή, η Τουρκία προσπάθησε να διαφυλάξει τα ανατολικά και νότια της σύνορα.

[6] Ahmet Yıldız, "Kemalist Milliyetçilik", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Kemalizm*, Cilt 2, İletişim Yayınları, İstanbul 2001, pp. 221-232 (pp. 210-234).

[7] Füsun Üstel, "Türk Milliyetçiliği ya da Vatandaşlığın Kültürel Boyutu", *Türkiye'nin Kürt Sorunu*, TÜSES, İstanbul 1996.

[8] Söner Çağaptay, "Otuzlarda Türk Milliyetçiliğinde Irk, Dil ve Etnisite", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik*, Cilt 4, İletişim Yayınları, İstanbul 2001, p. 252 (pp. 245-252).

[9] Για μια αναλυτική θεώρηση του συγκεκριμένου προβλήματος βλέπετε: Günay Göksü Özdoğan, *Turan'dan Bozkurt'a. Tek Parti Döneminde Türkçülük (1931-1946)*, İletişim Yayınları, İstanbul 2002.

[10] William Hale, *Turkish Foreign Policy: 1774-2000*, Frank Cass, London 2002, p. 330.

[11] Umut Uzer, *Identity and Turkish Foreign Policy. The Kemalist Influence in Cyprus and in the Caucasus*, I.B Tuaris, London 2011, p. 148.

[12] Πιέρ Μπλάν, *Ο Διαμελισμός της Κύπρου. Η γεωπολιτική ενός διχασμένου νησιού*, (μτφ. Νίκη Μολφέτα), Εκδόσεις Ολκός, Αθήνα 2002, σ. 140.

[13] Melih Esenbel, *Kıbrıs 1. Ayağa Kalkan Adam 1954-1959*, Bilgi Yayınevi, Ankara 1993, pp. 26-27, 30-31.

[14] Παρατίθεται στο Πιέρ Μπλάν, *Ο Διαμελισμός της Κύπρου. Η γεωπολιτική ενός διχασμένου νησιού*, (μτφ. Νίκη Μολφέτα), Εκδόσεις Ολκός, Αθήνα 2002, σ. 150.

[15] Umut Uzer, *Identity and Turkish Foreign Policy. The Kemalist Influence in Cyprus and in the Caucasus*, I.B Tuaris, London 2011, pp. 83-84.

[16] Χαρακτηριστικός επί τούτου ο Mümtaz Soysal στο βιβλίο του *Aklını Kıbrıs'la Bozmak*, Bilgi Yayınevi, Ankara 1995, p. 119.

[17] Şükrü Sina Gürel, *Türk-Yunan İlişkileri (1821-1993)*, Ümit Yayıncılık, Ankara 1993, p. 126.

[18] Malik Mufti, *Daring and Caution in Turkish Strategic Culture. Republic at Sea*, Palgrave MacMillan, London 2009, p. 46.

[19] Özlem Kaygusuz, “Küreselleşme ve Ulusal Güvenlik Devleti: Geri Dönüş Mümkün mü?”, Cilt: XXXI, No. 255, Yaz 2007, p. 139 (pp. 137-153).

[20] Bülent Aras, Hakan Fidan, “Turkey and Eurasia: Frontiers of a New Geographic Imagination”, *New Perspectives on Turkey*, 40, 2009, σ. 197. (σσ. 195-217).

[21] Gürkan Zengin, *Hoca: Türk Dış Politikasında ‘Davutoğlu Etkisi’*, İnkılâp Yayınları, İstanbul 2010, σσ. 373-374.

[22] Για μια συζήτηση αναφορικά με το «εμπορικό κράτος» και ειδικά για την Τουρκία, βλέπετε Kemal Kirişçi, “The Tranformation of Turkish Foreign Policy: The Rise of the Trading State”, *New Perspectives on Turkey*, 40, 2009, σσ. 29-50.

[23] Ahmet Davutoğlu, *Teoriden Pratiğe. Türk Dış Politikası Üzerine Konuşmalar*, Küre Yayınları, İstanbul 2013, pp. 121-122.